FRONTIERA PSI

Apare sub egida Asociației Române de Cercetări Psihotronice

Nr. 1/1990

• *QUO VADIS PARAPSIHOLOGIA?*

• CONTRAATAC LA CONTRAATAC

• F 16 FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU OZN

CUPRINS

CUVÎNT DE ÎNCEPUT 3
CREZUL REVISTEI 4
DE CE PSIHOTRONICA ? 5
QUO VADIS PARAPSIHOLOGIA ? 7
KANT CONTRA SWEDENBORG 10
EFECT PK LA CEASURI 12
CONTRAATAC LA CONTRAATAC 14
PENTAGONUL $I PSIHOTRONICA 16
IULIA HASDEU 18
INVESTIGATIA ÎN PSIHOTRONICĂ 20
ESTE POSIBILĂ ÎMPĂCAREA RELIGIEI CU $TIINTA 23
F-16 CONTRA O.Z.N. 26
DICTIONAR 29
SUMMARY 32

Fondator: **GHEORGHE VLAD**
Director: **ALEXANDRU VOINESCU**
Colectivul redacțional: **EUGEN CELAN, NICOLAE CONSTANTINESCU, VIOLETA CREANGĂ, DIONISIE DĂRĂU** *(redactor sef)*, **EUGEN MATOTĂ** secretar general de redacție), ***CONSTANTIN NEACSU, IRINA PREDEANU***
ADRESA REDACTIEI: **Căsuta postală 66—23, Oficiul postal 66, BUCURESTI.**
TELEFON: **46.46.31**
44.34.11

SUMMARY

THE PENTAGON AND THE PSYCHOTRONICS — *Emphasis is put upon the interest showed by the US Pentagone towards the latest achievements in psychotronics research*

THE CREDO OF OUR MAGAZINE — *A short synthesis of all future aims of the ARCePs (Rumanian Association for Psychotronic Research) related to those of this magazine is presented.*

FOREWORD — *A tradition older than half a century in Rumania is now re-activated: focusing upon the hidden capabilities of the human mind.*

IULIA HASDEU — *A short story about the genius of Iulia Hasdeu — the unique and strange character of our spiritual history, who was a pen-friend of Victor hugo.*

F-16 VERSUS UFO — *The first official recognition of the materiality of UFO's.*

DICTIONNARY — *„Biostructure"; „Clairvoyance"*

PK EFFECT BY WATCHES ?" — *An experimental case of Psychokinetic action upon wristwatches is presented.*

INVESTIGATION IN PSYCHOTRONICS AND PHISYCAL FIELDS OF MAN — *A state-of-art description of different physical fields specific to human beings and investigated by current electronic equipment.*

IA THERE A WAY TO RECONCILIATE SCIENCE WITH RELIGION ? *A censored paper of the sixties, including different considerations on the subject, based on scientific data of that time.*

COUNTER-ATTACK TO AN ATTACK — *A polemical paper against an aggresive intruder into the field of Psychotronics.*

KANT VERSUS SWEDENBORG — *A psychotronic approach of a metaphysical dispute in Kant's work*

WHY „PSYCHOTRONICS" ? — *A review of the present-hour research directions in Psychotronics*

QUO VADIS PARAPSYCHOLOGY — *The main subjects of interest in Parapsychology are mentioned, together with references to Bible subjects*

CUVÎNT DE ÎNCEPUT

FRONTIERA PSI și respectiv ARCePs, care ne face onoarea tutelării spirituale, vor exprima puncte de vedere științifice la care vor ajunge prin cercetări interdisciplinare cu privire la **fapte rare** care trec în ochii multora drept minuni, ai altora drept farse și pe care unii savanți „serioși" le tratează cu o condamnabilă indiferență.

Trebuie să admitem că nu frecvența dă unui fapt calitatea de real, căci nimeni nu consideră mai reală argila — pe care o întîlnești la tot pasul — decît aurul pe care-l întîlnim mai rar.

Convingerea noastră este că sufletul omului, are imense rezerve de posibilități. O idee ne este sugerată în acest sens — destul de vag dar suficient pentru a ne determina preocuparea — de către unele fenomene care apar rar, dar care stîrnesc uimirea generală.

Unii sînt atrași de latura lor spectaculoasă și le exploatează ca atare. Acest lucru dăunează acestor fenomene căci le alătură sau chiar le confundă cu iluzionismul. Alții explică fenomenele la un nivel prea scăzut și printr-o manieră simplistă. Atrag astfel un mare număr de amatori care nu se aleg însă decît cu satisfacerea curiozității și cu unele practici de multe ori dăunătoare, pînă la urmă. Este suficient să aruncăm o privire în „piața" presei pentru a vedea invazia de informații nefundamentate cu care se îmbibă conștiința cititorilor.

Cel mai dăunător lucru este însă că foarte mulți dintre cei cu vocație a cerceta aceste fenomene le ignoră. Ignorarea este în mare parte urmare a unor interdicții formulate încă din antichitate și care a cunoscut o recrudescență în Evul Mediu.

Cuprinse sub numele de „științe oculte", aceste preocupări au fost interzise cu toată puterea, sub pedeapsa cu moartea, de conducătorii religioși care erau deseori și conducătorii politici sau în orice caz mînă în mînă cu aceștia. Minunile le săvîrșeau numai ei, și în interesul lor.

La noi în țară în ultimele zeci de ani, interdicția mai era datorată și faptului că puterea conducătoare vedea în aceste preocupări, obstacole în calea realizării culturii și gîndirii după un unic calapod — cel marxist (să ne amintim ce au pățit cu niște ani în urmă, unele vîrfuri ale culturii românești ca urmare a cochetării cu „meditația transcendentală")

Azi — cel puțin în publicistică — zăgazurile au fost rupte. Ne manifestăm liber și încercăm să preluăm niște mai vechi tradiții publicînd revista lunară „Frontiera Psi" desigur la o manieră modernă și cu o colaborare pe care ne străduim să o recrutăm dintre piscurile gîndirii românești. Ne propunem să contribuim la edificarea unei culturi de specialitate și să o punem la îndemîna tuturor.

Prospectarea abisurilor sufletului și a tainelor infinitului Cosmos — două noțiuni care numai în aparență sînt separate — ne vor aduce, în măsura în care ne vom învrednici și ne va ajuta Dumnezeu să le pătrundem, mai multă sănătate fizică și morală pentru om și mai multă pace pentru omenire.

Al. Voinescu

CREZUL REVISTEI

În dezordinea și vidul informațional, dezonorante, lăsate de o patologică tiranie, unică în istoria neamului nostru, editarea unei reviste destinată evaluării și reevaluării forțelor psihice ale ființei umane, a unei reviste de psihotronică, bogată-n conținut științific este nu numai stringent trebuitoare ci și o reconfortantă modalitate de reintrare în peisajul valorilor cunoașterii europene și mondiale actuale. O dăruim cititorilor ca pe un izvor țîșnit din munte, cu unde limpezi și odihnitoare. Ca un zbor semeț spre înălțimi spirituale. O autentică baricadă împotriva neștiinței și dezinformării cvasitotale în domeniul psihotronicii la care a fost supusă opinia publică din România. O publicație a dîrzeniei și verticalității morale și intelectuale. Plină de adevăruri dense, îndelung verificate, eterne și superbe, ademenitoare și distinse frumuseți ale minții și sufletului omenesc. Plină de virtuți ale cunoașterii autoritare, de imagini care să statornicească în sufletele noastre, în uimirea noastră, a cititorilor, belșugul uriaș de informații oferit de oamenii de știință din țară și de pe toate meridianele pămîntului, nu numai pentru desăvîrșirea noastră, a fiecărui ins, ci și ca un modest prinos de recunoștință pentru sîngele martirilor Revoluției din decembrie 1989, pentru eroicii copii căzuți pe caldarîmurile atîtor orașe, pentru o veșnică iradiere a spiritului românesc în spiritualitatea universală.

În cunoscuta și atît de importanta corespondență a lui Marcus Tulius Cicero se află și un răspuns primit de la imperatorul Caius Iulius Caesar în care acest suveran, protector al poporului, îi mărturisește următoarele: „îmi scrii că mă admiri adînc și cu sinceritate pentru că am mărit hotarele imperiului roman. Dar oare nu e mai nobil și mai drept să te admirăm noi pe tine pentru că tu ai mărit și mărești în continuare hotarele spiritului ?"

Zidirea în noi înșine este de fapt o autentică mărire a hotarelor spiritului, o maestuoasă înălțare a lui. O înălțare în virtute, pentru recuperarea perpetuă, ritmică a uriașelor rămîneri în urmă în domeniul fenomenelor PSI, care să excludă orice formă de adubitație.

Cînd înălțarea spiritului se face prin puterea și oglinzile minții, prin prismele conștiinței, legitimînd și impunînd ținuta cea mai loială și mai onestă, obligîndu-ne să devenim martori ai străpungerii unor hotare dincolo de normal și normalitate și protectori ai acestor izbînzi, mijlocul prin care le aducem la cunoștința publicului larg merită să poarte titlul „FRONTIERA PSI".

Ne este profund crezul și rîvnim ca revista Frontiera PSI să devină un instrument științific de observație, de analiză, dar și de critică perseverentă a tot ceea ce așează obstacole în drumul spre dezvoltarea psihotronicii românești, a acestei științe biofizice „care se ocupă cu studiul interacțiunilor la distanță între diferiți subiecți senzitivi, între aceștia și obiecte materiale sau alte organisme vii" (definiție dată de dicționarul de neologisme editura Academiei 1978)

(continuare în pag. 31)

DE CE PSIHOTRONICA ?(I)

Oricît de minimă ar fi desfăşurarea principalelor subiecte de studiu ale psihotronicii, ea poate proba larga deschidere către toate ştiinţele ce au în centrul preocupărilor lor organismele vii, dar şi caracteristicile mediului ambiant al acestora. Abordarea unor astfel de fenomene impune spirit deschis, lipsit de orice prejudecată, dar şi cu corectitudinea metodelor moderne ale ştiinţei, sub o formă, prin esenţa interdisciplinară, care să determine revenirea la conceptul general al unei „integralităţi", aşa cum era întrevăzut de marii iniţiaţi ai antichităţii, ca şi de marile spirite enciclopedice-umaniste ale Evului Mediu şi Renaşterii.

Un nou început ? Mai curînd o mare cotitură, în care studiul unor astfel de fenomene va ridica probabil cunoaşterea umană pe trepte pe care capacităţile sale, în prezent încă latente, s-ar putea dezvolta spre binele individului şi al întregii colectivităţi umane.

Au trecut aproape 17 ani de cînd termenul „psihotronica" a căpătat un statut — şi în acelaşi timp o recunoaştere — pe plan internaţional: în 1973, dr. Zdenek Rejdak din Praga anunţa în cadrul primei Conferinţe Internaţionale de Psihotronică crearea Asociaţiei Internaţionale pentru Cercetări în Psihotronică (IAPR). Era astfel statuată existenţa unei „noi" discipline ştiinţifice (în măsura în care fenomenele constituind obiectul de studiu al acesteia prezentau o „noutate" de cîteva mii de ani !) care trebuia să se ocupe de fenomenele rare, neobişnuite (mai exact cu un grad scăzut de repetabilitate) ale căror explicaţii nu puteau fi furnizate în cadrul ştiinţelor „clasice" şi, pînă la acea dată constituiau parapsihologia.

Spre deosebire însă de alte ştiinţe, adepţii psihotronicii — ca şi cei ai parapsihologiei — au avut, şi mai au de luptat cu o mare doză de neîncredere din partea celor din jur, cu ceea ce se numeşte „misoneismul" unei ştiinţe „oficiale", care de multe ori nu poate, sau nu vrea să recunoască existenţa unor fenomene ce nu se lasă descrise şi interpretate în cadrul (devenit rigid în acest caz) unor modele ale ştiinţei clasice, unanim acceptate. În acelaşi timp, contribuţiile unor Ch. Richet, Oliver Lodge, W. Crokes, N. Tesla, V. M. Behterev, J. Driesch, A. Carrel şi alţii în acest domeniu, cu toată celebritatea şi neîndoiosul lor prestigiu ştiinţific, erau considerate mai mult ca nişte anomalii, „perioade de rătăcire" în cariera ştiinţifică a acestora. E suficient să ne amintim că acelaşi lucru ni se spunea, atunci cînd, la orele de literatură puneam întrebări în legătură cu „Sic cogito" a lui B. P. Hasdeu ! Se depuneau chiar eforturi pentru a încerca să se explice de ce respectivii savanţi ajunseseră să comită atari „erori". Se uită însă prea des faptul că tocmai maturitatea lor ştiinţifică, dublată de o solidă cultură umanistă, îi conducea spre o privire sintetică asupra vieţii şi a tuturor fenomenelor legate de ea. Prin modul de abordare a problemelor, într-adevăr psihotronica atacă un principiu implicit şi cît se poate de valabil pentru activitatea umană.

La începutul acestui secol, oamenii de ştiinţă, chiar dacă erau mari fizicieni sau biologi, s.a.m.d. erau şi rămîneau în primul rînd filosofi. Acelaşi lucru era valabil şi pentru reprezentanţii ştiinţei din secolele anterioare. Să ne amintim de orizontul enciclopedic al oamenilor de ştiinţă din epoca Renaşterii şi din perioadele post-renascentiste. Aceştia ştiau că, practicînd un soi de umilinţă faţă de orice lucru existent în natură, vor avea acces la desfăşurarea în bogăţie, varietate şi armonie a întregii naturi, desăvîrşindu-şi în acest fel ucenicia în tainele acesteia. Ei erau conştienţi că nu vor putea face nimic rău nici naturii, nici lor înşile, atîta timp cît îşi vor pleca auzul către ritmurile acesteia şi le vor respecta. Ei nu erau fizicieni numai de dragul fizicii, medicii de dragul medicinei sau biologi numai de dragul biologiei. Ei erau cuprinşi de dorinţa profundă de cunoaştere a lumii şi de a face bine omenirii. Cercetările nu erau acoperite de vălul secretului, întrucît cei care le întreprindeau erau educaţi în acelaşi spirit de responsabilitate faţă de binele naturii şi oamenilor.

Cu totul alta a devenit situaţia în decursul ultimelor patru decenii. Omenirea a asistat la o deplasare — la început mai subtilă pentru a deveni în curînd foarte evidentă — a noţiunii de „om de ştiinţă"; o schimbare ce poate fi definită pe scurt cu un singur cuvînt: „specializare". Producţia în masă de „specialişti" care ştiu foarte mult într-un domeniu din ce în ce mai restrîns, a avut nenumărate efecte, dintre care unul din cele mai importante din punctul nostru de vedere a fost pierderea simţului responsabilităţii morale. Specialiştii tind să fie extrem de pricepuţi pe de o parte în domeniul lor strict de activitate, iar pe de altă parte uneori periculos de ignoranţi, în domenii care se îndepărtează de preocupările lor directe.

De aici și refuzul, recunoscut sau nerecunoscut, de a gîndi altfel decît i se cere la nivelul și în poziția în care se află, ca rotiță în marele angrenaj al științei contemporane.

O altă motivație a acestui refuz de a gîndi altfel decît după anumite canoane, rezidă și în teama de a pierde o anumită poziție în ierarhia științifică sau socială și deci și prestigiul conferit de acestea („Magister dixit").

Știința — și cu ea și tehnica — sînt acum (de ce să nu o recunoaștem) idolatrizate. Auzim tot mai des: „Progresul nu poate exista fără știință", ceea ce este foarte adevărat. Este citată de multe ori cu aceste prilejuri și celebra afirmație a lui Roger Bacon, făcută cu peste șapte secole în urmă: „Knowledge is Power", adică „Cunoașterea înseamnă putere". Adevăratele valori sînt în fond cele care îl ajută pe individ să ajungă în armonie cu tot ceea ce îl înconjoară, care îi descoperă și îi pun în valoare resursele sale interioare. Doar în acest mod putem vorbi de progres real în știință. Or, din acest punct de vedere, știința contemporană a contribuit cu prea puțin. Știința trebuie să devină o slujitoare a vieții — „ancilla vitae" — proclamă adepții psihotronicii; ea nu poate și nu-i este îngăduit să se opună vieții. Dimpotrivă, știința este cea care trebuie să lupte împotriva propriilor ei „păcate": omenirea nu trebuie să se simtă amenințată de urmările dezvoltării explozive a tehnologiei „în numele științei".

Psihotronica este chemată deci ca, folosind imensul bagaj faptic adus de parapsihologie, dar și mijloacele materiale și metodologice ale științei și tehnologiilor actuale, să readucă cu curaj în cîmpul de observație fenomene, care, oricît de rare sau neobișnuite ar părea, rămîn legate intrinsec de natura umană, mai precis de psihicul uman. După definiția promovată de IAPR și promovată curent, psihotronica este „domeniul științific interdisciplinar, avînd ca obiect interacțiunile la distanță între organismele vii și între acestea și mediul lor ambiant, precum și fenomenele de tip energetic sau informațional legate de aceste interacțiuni". În acest fel, psihotronica studiază relațiile dintre conștiință (inclusiv manifestări ale inconștientului uman), energie și materie (substanță), studiul acestor raporturi conducînd la obiectivitatea și la punerea în valoare a unor capacități latente (pînă în prezent) ale omului, ca și la o cunoaștere mai profundă a materiei vii și a lumii în general.

Nu este deloc ușor să operăm cu procese psihice în același timp cu transformări energetice subtile, afectînd însăși reprezentările noastre curente privind conștiința umană. Nu trebuie însă nici să ne cuprindă teama că, acceptînd ideile psihotronicii, știința „oficială" va trebui să renunțe la conceptele și paradigmele sale de bază. Este o temere nejustificată, întrucît faptele și modelele cu care operează psihotronica nu fac decît să lărgească, să generalizeze cadrul oferit de științele contemporane. Nu va fi decît în folosul științei, a Omului — faptul că el va fi studiat ca un extrem de perfecționat sistem de detecție și de înregistrare a unor informații complexe relative la alte ființe vii sau la formațiuni ale mediului ambiant; sau, ca fiind echipat cu o vastă rețea de generatoare de radiații electromagnetice, infraroșii, ultraviolete, etc., deci în aproape toate regiunile spectrului, sau ca surse de cîmp magnetic localizate la nivelul unor anumite organe. Știința va începe să exploreze modurile de interacțiune încă recunoscute, între ființa umană și mediul său ambiant. Aceste interacțiuni, sub diferitele lor forme de manifestare reprezintă o serie de cîmpuri fizice complexe, ale căror proprietăți și legi de evoluție abia acum încep să fie descifrate. E foarte ușor de spus că aceste manifestări „nu sînt semnificative din punct de vedere statistic", „instabile", „cu grad redus de repetabilitate", s.a., uitînd că multe din fenomenele specifice lumii vii posedă caracteristici similare și de aceea a fost nevoie de lărgirea cadrului tradițional al unor concepte cunoscute și folosite mult timp. Să dăm un singur exemplu: cel al termodinamicii proceselor vii (din lucrările lui I. Prigogine), sau de încercările de formulare a unei „termodinamici a proceselor gîndirii logice" (schițate de A. Kobozev).

ALEXANDRU TIMOȘENCO

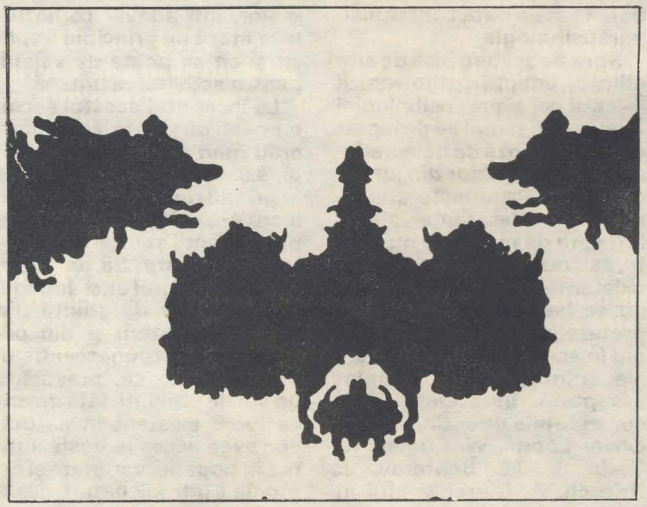

QUO VADIS PARAPSIHOLOGIA?

(I)

de Eugen Celan

Atît existența cît și manifestările fenomenelor parapsihologice, deși sub alte forme și cu alți termeni de definiție, au fost semnalate și descrise pe întregul parcurs al istoriei scrise. Protositoria este și ea impregnată de parapsihologie, originile acesteia putîndu-le ușor descifra în mitologia popoarelor, în istoria religiilor și chiar în fabulosul basmelor. Dar în timp ce cărțile vedice sau „Cartea morților" aparținînd culturii tibetane, ale cărei incursiuni în parapsihologie sînt atît de profunde și totuși ascunse în mare măsură privirilor și înțelegerii celor dinafara cercului ei sacerdotal, scrierile biblice mult mai accesibile atît culturii cît și spiritului nostru european, ne desvăluie dimensiunile arealului dominat de parapsihologie. Chiar dacă aceasta nu este explicit consemnată, largi capitole cuprind descrierea unor evenimente cu substrat parapsihologic, fenomenologie ce acoperă epoca iudeo-creștinismului, adică parcursul a cel puțin 5—6 milenii de istorie.

Evenimentele de la începuturile creștinismului, așa cum le găsim înscrise în Noul Testament, ne arată că în afara dogmelor și adevărurilor științei cunoscute nouă astăzi și fundamentată prin experiență și cercetare științifică, există un Univers real de legi și fenomene supuse acestora pe care „știința ortodoxă" încă nu și le-a asimilat și pe care îl putem percepe și înțelege fie prin revelație, fie prin credință. Să amintim aici că revelația se întîlnește chiar și în știință, gîndindu-ne la cunoscutul episod al descoperirii ciclului benzenic, descoperire făcută în somn.

Parapsihologia caută să descopere acest Univers, folosind pe de o parte mijloace și metode uzitate în cercetarea științifică actuală, iar pe de altă parte mijloace și metode specifice acestei discipline.

Datorită caracterului insolit ce definește foarte multe din fenomenele parapsihologice, o astfel de abordare a problemei trebuie să plece de la o definire a conceptului de fenomen natural și fenomen supranatural (minune).

Prin definiție, un fenomen care s-a produs, dacă s-a produs și deci a existat ca atare, nu poate fi decît natural. Pentru a nu-l considera drept o plăsmuire, o iluzie și prin urmare produsul unei imaginații, se impune ca producerea fenomenului ca atare să fie dovedită, dată fiind potențiala posibilitate ca simțurile noastre să ne poată înșela. Acest probatoriu poate fi făcut prin mai multe metode: cu o aparatură specializată capabilă să înregistreze fenomenul sau efectele acestuia, conferind certitudinea că acestea nu se datoresc unor alte cauze sau fenomene, sau prin observarea acestuia de către mai multe persoane care înregistrează fenomenul prin mijlocirea mai multora dintre simțurile noastre fiziologice. Fără a scăpa din vedere dubla calitate pe care Iisus Christos o are, cea de Dumnezeu și cea de întrupare ca om, tocmai acest probatoriu constituie una din motivațiile principale și directe (nu luăm aici în discuție semnificațiile ascunse mistice pe care aceasta le implică) pentru care în foarte multe dintre episoadele pe care El le-a produs și trăit, — și pe care le putem încadra ca fenomene parapsihologice dat fiind faptul că pentru ele există corespondențe în fenomenologia parapsihologică — certificarea producerii acestora ca episoade ale realului și nu a irealului, s-a făcut prin reliefarea unor trăsături sesizabile prin mai multe simțuri omenești și în prezența mai multor martori. Astfel, atunci cînd Iisus a umblat pe mare (Marcu 6, 49—51), fenomen parapsihologic cunoscut ca degravifiere, descris în marele capitol al biogravitației, confirmarea faptului că nu este vorba de o nălucire se face prin susținerea unei conversații între El și apostoli ca și urcarea Sa în corabie pentru a putea fi recunoscut „în carne și oase", deci ca entitate fizică reală. Sau, la apariția Sa printre apostoli, după înviere, cînd aceștia se găseau într-o încăpere avînd ușile încuiate (fapt subliniat în Ioan 20, 19), fenomen, cunoscut în parapsihologie ca materializare-dematerializare-rematerializare, tocmai pentru a oferi temeiul existenței sale reale și materiale ca om, le sînt arătate apostolilor mîinile și coasta, iar peste opt zile îi cere lui Toma, făcîndu-și apariția în condiții similare într-o încăpere închisă, să-l pipăie urmele rănilor de pe mîini și coastă (Ioan 20, 19—31). Să reținem: „urmele rănilor" și nu rănile, fapt ce presupune existența unui proces de cicatrizare, imposibil la un cadavru.

Totodată în dicotomia natural-supranatural intervine și criteriul unicității, considerîndu-se repetabilitatea statistică drept arbitru al existenței sau nonexistenței reale a unui fenomen parapsihologic. Să nu uităm totuși că nu totdeauna ceea ce este logic este implicit și adevărat. Pot exista și fenomene care nu s-au produs decît o singură dată în istoria omenirii, fără ca acest lucru să pună în discuție realitatea existenței lor, cum ar fi de exemplu marea explozie inițială (Big-bang).

Se poate conchide așadar că dacă un fenomen s-a produs, prin însăși existența sa

și dovedirea acestui fapt, el nu poate fi decît natural, fie că are sau nu are o explicație științifică sau cel puțin acceptabilă, fie că el aparține unui Univers ale cărei legi le cunoaștem, sau că el aparține unui Univers ale cărei legi nu le cunoaștem și deci nu le stăpînim sau bănuim.

Conceptele de miracol și supranatural, atunci cînd fenomenele s-au produs în fapt, ne apar deci din acest punct de vedere, ca fiind în ultimă instanță fenomene naturale, chiar dacă producerea lor încalcă aparent legi pe care le considerăm ca fiind naturale. Aceasta deoarece producerea lor nu putea avea loc decît în cadrul unor alte legi tot atît de naturale pe care noi încă nu le cunoșteam, dar care operează efectiv nu prin abrogarea legilor cunoscute nouă. Ele exercită o preponderență asupra ultimelor, context în care acestea fie că reprezintă cazuri particulare, fie că au un domeniu limitat de operare.

Universul natural în care aceste legi încă necunoscute nouă sînt operante avînd concomitent ca reflex, o reprezentare în fața noastră sub forma perceperii lor ca „minuni" sau fenomene „supranaturale", ne pot deveni accesibile cunoașterii, cu condiția ca abordarea lor să fie făcută prin mijloace și metode adecvate. Constatăm atunci că evenimentele pe care Noul Testament le descrie și care au avut loc cu certitudine, sînt în pofida aspectului lor supranatural, absolut naturale iar reproductibilitatea lor stă la îndemîna noastră, cu condiția respectării prevederilor legilor naturale care le guvernează și determină. Fără a intra în amănuntele pe care o discuție în acest sens le reclamă, să amintim una dintre căile care permit abordarea acestora: credința, ca factor conștient de investigare și cunoaștere a acestui Univers aparent supranatural. Vom înțelege așadar în acest sens „supranaturalul" nu ca încălcînd legile naturii ci ca un domeniu de legi pe care încă nu le cunoaștem, neexcluzîndu-se și probabilitatea ca acestea să instituie și frontiere care nu pot fi depășite de capacitatea noastră de înțelegere genetic determinată, pentru că ereditatea noastră introduce și în sfera noesicului anumite limite naturale peste care ipso facto nu se poate trece. Este suficient în acest sens a ne aduce aminte de spusele lui Iisus Christos, legate de miracoul pe care L-a produs prin uscarea smochinului neroditor: „Iisus atunci răspunzînd le zise: Adevăr grăesc vouă: dacă veți avea credință și nu vă veți îndoi, nu numai aceasta cu smochinul veți face, dar și acestui munte de-i veți zice: ridică-te și aruncă-te în mare, așa va fi" (Matei 21, 21).

Privind lucrurile din acest punct de vedere, sacralitatea Dumnezeirii ne apare ca definită în și definind cadrul a ceea ce înțelegem prin natural al „supranaturalului". Manifestările prin care Ea își exteriorizează prezența sacră sînt ca atare absolut reale și naturale, fundamentînd și generînd legile naturii, „văzutelor tuturor și nevăzutelor". Aici trebuie căutate primordiile profunzimilor legităților ce guvernează universurile văzute și nevăzute, singurul drum de urmat în cercetarea lor, pentru că „Eu sînt Adevărul, Calea și Viața" (Ioan 14, 6).

În pofida aparențelor, această cale de cunoaștere este poate cel mai greu accesibilă. Așa se face că investigarea fenomenologiei parapsihologice, cu bogăția sa de evenimente dintre care multe își găsesc corespondențe în scrierile biblice, considerate multă vreme în afara cercului de preocupări ale „științelor exacte", este din ce în ce mai abordată. Această antamare se face printr-o metodologie și mijloace ce aparțin în principal cercetării fizicii contemporane.

În contextul în care cercetarea parapsihologică a fost supusă unor ingerințe persecutorii într-un areal cu o anumită coloratură ideologică, sub pretextul luptei contra idealismului, inspirația fericită a Dr. Zdenek Rejdack a dus la „rebotezarea" parapsihologiei. În cadrul Congresului de la Praga din 1973, parapsihologia a căpătat noua denumire de pishotronică. Această nouă denumire, a avut darul de a-i nuanța sfera preocupărilor, sufixul „tronică" sugerînd pe lîngă o preocupare tehnicistă și sublinierea tendinței devenită prioritară de fundamentare a bazelor parapsihologiei prin modele și teorii preluate din fizica cuantică și relativistă.

Extrem de interesant în acest sens, ne apare colocviul din primăvara anului trecut găzduit de către revista „Voprosî Filozofii" a Acad. de Științe a URSS, dedicat problemelor cercetării parapsihologice. Cu această ocazie a fost stabilit cadrul extrem de larg al fenomenologiei pe care disciplina îl abordează și în sînul căreia există fenomene despre care: 1. știm că știm; 2. știm că nu știm; 3. nu știm că nu știm nimic despre ele.

În multe dintre cele mai controversate aspecte ale cunoașterii științifice a acestui domeniu în care preponderent apare aspectul lor exotic, este implementat fenomenul transmisiei la distanță a informației și energiei biologice. Aceeași transmisie la distanță interesează și fenomenele ce se produc la limita vieții și mai ales chinuitoarea întrebare: ce se întîmplă dincolo de această limită? și dacă „ceva" din noi traversează această limită, pătrunzînd într-un alt Univers, dacă avem posibilitatea de a investiga această lume de „dincolo". Sînt tot atîtea întrebări la care parapsihologia, caută să dea răspunsuri. Asistăm, astfel la curioasa constatare, în pofida unor oameni de știință, care au căutat să marginalizeze parapsihologia, foarte mulți dintre savanții lumii au făcut dese incursiuni în acest domeniu sau în altele colaterale ori tangente, de multe ori fără a-și da seama de acest lucru. Fără a mai pune în discuție

preocupările directe din domeniu ale unui larg cerc de specialiști, să amintim aici doar de contribuțiile unor mari personalități ale științei cum au fost Crooks, Ch. Richet sau Einstein.

La unele dintre întrebările mai sus puse, o primă breșă în zidul necunoașterii a fost făcută prin cercetările unuia dintre fondatorii tanatologiei dr. Elisabeth Kübler Ross. Cercetătoarea a interogat un impresionant număr de cadre medicale care au asistat la moartea unui număr de cca. 36.000 de pacienți. Dintre acești muribunzi astfel asistați, cîteva sute au fost lucizi pînă în ultima clipă a exitusului. Din dialogul purtat între muribunzi și asistenții lor, interogați ulterior de către dr.Kübler Ross, cercetătoarea a putut contura un tablou al trăirilor parcurse în ultimele clipe de viață și instalarea morții.

Preluînd unele dintre ideile acesteia, precum și inspirat dintr-un incident interesînd un combatant american în războiul din Vietnam, care a fost readus la viață dintr-un episod de moarte clinică, dr.Raymond Moody inițiază un ciclu de cercetări pe această temă, pe care la prezintă apoi public într-o suită de două lucrări care au făcut înconjurul lumii: „Viață după viață" și „Lumini noi asupra vieții după viață". Pe aceeași linie de investigații, Fundația Gallup întreprinde o amplă anchetă interesînd 20 milioane de cazuri din care 6 milioane au putut povesti, după recuperarea lor din stadiile de moarte clinică — unii ajunși în faze foarte avansate spre moartea biologică — trăirile pe care le-au avut. Descrierile furnizate în toate aceste lucrări, concordă în conturarea unui tablou cvasiidentic al trăirilor din această fază a vieții, în care dominante sînt senzația detașării de corpul fizic, senzația perceperii unei lumini deosebit de puternice care însă nu supără, o distorsiune a spațiotemporalității marcată printr-o „prăbușire" în lungul unui „tunel", senzația unei stări de beatitudine.

Experiențe la fel de tulburătoare făcute pe muribunzi în anul 1907 de către dr.Dougal, arată că în momentul exitusului, apare un deficit ponderal al muribundului.

În acest context general, lumea cercetătorilor caută explicația fenomenelor prin experimentările și modelările pe care le poate oferi știința.

O evidență clară din acest punct de vedere o oferă faptul că întreg evantaiul de teorii moderne care încearcă să găsească explicații sau să fundamenteze fenomenologia parapsihologică, este dat în prezent tocmai de către domeniul cel mai materialist al științei, fizica. Constatăm astfel că teoriile și modelele care formează tezaurul de explicații, sînt preluate din fizica cuantică și relativistă, fiind formulate în termenii lor necontradictorii și operînd în acest mod o joncțiune evidentă între ceea ce s-a dorit atît de mult timp, la noi și într-un spațiu de o cunoscută coloratură ideologică, a fi redus la termenii ultimi și ireconciliabili de materialism și idealism. Această tendință este fundamentată nu numai în doctrinele ce abordează filozofia științei ci în însăși descoperirile recente sau mai puțin recente ale biologiei și fizicii.

KANT CONTRA SWEDENBORG

KANT CONTRA SWEDENBORG: O ABORDARE PSIHOTRONICĂ A UNEI DISPUTE METAFIZICE ÎN OPERA LUI IMM. KANT

Motto: *„Din necunoaşterea legilor naturii putem construi un întreg Univers"*
(Michael Faraday)

„Orice cunoaştere a lucrurilor numai prin purul raţionament, sau inteligenţă, nu este decît o simplă aparenţă; Adevărul sălăşluieşte în experienţă". Valabilitatea acestor cuvinte ale lui Kant, scrise în 1793 nu ar putea fi dezminţită de nici unul din contemporanii noştri. Pare de aceea interesant să ne îndreptăm atenţia asupra atitudinii fondatorului criticismului faţă de anumite fenomene tipice pentru domeniul psihotronicii, fenomene implicînd transferul de informaţie, cum ar fi telepatia, sau clarviziunea (telegnoza).

Lucrarea lui Imm. Kant, care prezintă un interes special din acest punct de vedere, se numeşte „Träume eines Geistersehers erläutert durch Träume der Metaphysik" („Visurile unui vizionar spiritual explicate prin visurile metafizicii"), publicată prima dată la Koenigsberg în 1766. Este o lucrare poate mai puţin cunoscută publicului larg, dar care prezintă un interes deosebit pentru cercetătorul în domeniul psihotronicii. Lucrarea marchează o etapă importantă în evoluţia modului de gîndire al filosofului, este practic prima lucrare critică — apărută prin urmare chiar înainte ca principiile teoretice ale criticismului să fie consemnate. Lucrarea intenţiona să fie un eseu critic deschis — într-o formă foarte inteligibilă pentru acel timp, cea a eseului francez — în care să fie discutate anumite fenomene deosebite prezentate de către Emmanuel Swedenborg, renumitul „filosof natural" şi mistic din acea perioadă.

De fapt Swedenborg avea o anumită influenţă pe plan teologic în Germania acelei epoci şi anume în cadrul „Pietismului de la Wurtemberg" (Oatinger, Hahn). A devenit faimos însă datorită capacităţilor sale psihice deosebite, fapt ce a făcut din el un fel de „magician al secolului", cunoscut de către toate curţile europene. Prima menţionare de către Kant a capacităţilor sale neobişnuite poate fi găsită într-o scriere cu caracter personal, o scrisoare către d-ra Charlotte von Knobloch, purtînd data de 10 august 1763 şi în care el descrie unele din experienţele lui Swedenborg.

Există trei cazuri de fenomene psihice discutate în detaliu în „Visurile unui vizionar spiritual...", toate atestate de către martori de încredere (consideraţi ca atare de însuşi Kant), un caz de clarviziune în stare de transă, un caz de dedublare (ceea ce este numit şi „voiaj astral" sau „out of body experience") şi un caz de clarviziune în stare de veghe. Cel din urmă caz este faimosul caz al incendiului din Stockholm, perceput de către Swedenborg în acelaşi timp la Goteborg, la o distanţă de peste 400 km (faptul s-a întîmplat la 17 iulie 1757). Toate aceste experienţe prezintă o trăsătură comună, toate implică un transfer la distanţă al informaţiei, fie între fiinţe umane, fie între fiinţa umană şi mediul ambient al acestora, viu sau neviu. Este interesant de notat că observaţiile critice făcute de Kant în comentariile sale nu atît asupra faptelor propriu-zise cît asupra concepţiilor metafizice ale lui Swedenborg, sînt valabile şi astăzi, mai ales în ceea ce priveşte valoarea lor gnoseologică. Nu pare atît de important faptul că aşa cum au arătat mulţi istorici ai filosofiei Swedenborg oferise o ţintă vulnerabilă din cauza lipsei de consistenţă teoretică a modelelor sale. Dimpotrivă, se poate constata că în ceea ce priveşte înţelegerea mecanismului acestor fenomene, atitudinea critică a lui Kant nu diferă substanţial de ceea ce am numi o atitudine ştiinţifică, „obiectivă" faţă de acest tip de fenomene.

Kant credea că succesiunile de impresii nu pot forma un raţionament şi a adoptat termenul de „apercepţie" de la Leibnitz. Astfel, un raţionament ar conţine mai mult decît o sumă de senzaţii, acesta ar necesita un suport mental, o sinteză mentală a senzaţiilor, o unificare a gîndirii. Astfel ar exista numai senzaţii individuale fără nici un fel de relaţii între acestea. Această sinteză aperceptivă mentală este cea care generează însăşi personalitatea umană creatoare. Kant însuşi recunoştea că aceasta este situată în afara experimentului, adică se manifestă într-un mod inconştient (sau mai bine spus supra conştient) fără ştirea subiectului gînditor („aperceptivă, de natură instinctivă, comună tuturor sistemelor vii, aşa cum a fost enunţată de către Wundt).

„Transcendentalul" relativ la procesul gnoseologic are la Kant o autonomie relativă la aspectele empiric şi psihologic, chiar şi la cel ontologic („transcendentul"), acesta determină „a priori" forma, structura necesară a obiectului şi obiectivitatea cunoaşterii. Lumea transcendentă asigură un acces la înţelegerea „creării lucrurilor" printr-un fel de proces analitic în acest mod, concepţia lui Kant nu diferă prea mult de cea a omului de ştiinţă modern şi de viziunea „de laborator" a acestuia, (aşa cum arată şi prof. Al. Boboc în „Kant şi neo kantaniasmul"). În

ciuda dificultăților legate de transcendentalism, problema principală aici este baza filosofică a științei în utilizarea unor modele a căror nevoie de o structură a Științei ca sistem apare ca efectivă dincolo de frontiera kantaniasmului. Este interesant de notat o controversă mai mult sau mai puțin asemănătoare între vederile lui Kant și cele ale lui Newton (evidențiată tot de prof. Al. Boboc într-o altă lucrare: „Die historische Dedeutung der Kant'schen Theorie der Grundl der Wiss."), în care se anunță necesitatea Metafizicii ca bază pentru Știința Naturii, și anume în dezvoltarea acesteia într-un sistem. Kant acceptă modelul newtonian doar ca un punct de plecare în opunerea „principiilor matematice" față de fundamentele inițiale metafizice.

Sîntem conștienți acum de consecințele pe plan epistemologic ale vederilor critice ale lui Kant față de experiențele lui Swedenborg. Observațiile privind modul de desfășurare a experiențelor (deși, în cazurile analizate avem de-a face în principal cu fenomene spontane), precum și interpretarea rezultatelor sînt într-o oarecare măsură similare multor studii pertinente privind fenomenele (para)psihice, în maniera în care acestea sînt investigate astăzi de către cercetătorii în domeniul psihotronicii. (Se poate compara în acest sens articolul de sinteză al lui A. Hyman din „Proc. of IEEE, 1986). O analiza riguroasă a datelor experimentale de care dispunem astăzi ne poate conduce la concluzia că nu există o contradicție între legile fizice cunoscute în prezent, în ipoteza că fenomenele psiho-informaționale trebuie asociate cu unde purtătoare de informație specifică tuturor sistemelor vii pe o treaptă de organizare superioară, unde ce pot fi recepționate și decodificate în sistemul nervos central al unei alte ființe similare. În ceea ce ne privește, optăm pentru opinia că aspectul electromagnetic al proceselor de natură psihică menționate este un „epi fenomen" care însoțește cîmpul energo-informațional specific tuturor sistemelor vii organizate superior (avem în vedere în principal ființa umană) pe diferite trepte de evoluție a acestora. În procesul de decodificare a mesajelor sînt implicate structuri cerebrale arhaice mai vechi din punct de vedere filogenetic, după cum observa prof. L. Vasiliev în 1962 în lucrarea devenită de referință în domeniu, „Cercetări experimentale de sugestie mentală". Raportul semnal/zgomot fiind destul de mic, medierea energetică a mesajului comunicat pare a fi de un tip rudimentar, care a fost abandonat de către cea mai mare parte a ființelor superioare, după ce acestea s-au adaptat celui de al doilea sistem de comunicație.

Problemele ridicate de către fenomenul de biocomunicație în afara limbajului natural, un fenomen care este prezent la nivelul întregii lumi vii, au consecințe, din punct de vedere epistemologic și praxiologic, mult mai complexe decît în aparență. O informație avînd și originea în mintea agentului emițător este transmisă, folosind un cîmp energetic ca purtător la o anumită distanță. Pentru receptor este necesară însă o stare psihică specială, ceea ce se denumește cu un termen generic „stare alterată de conștiență" (în terminologia anglo-saxonă: ASC „altered state of consciousness"), constînd în principal în limitarea percepției stimulilor externi și, în consecință ameliorînd cu ajutorul proceselor mentale controlate intern (nu totdeauna într-un mod conștient și bine definit) raportul semnal/zgomot al mesajului transmis. În acest sens, după cum arătau H. Puthoff și R. Targ într-o lucrare devenită de asemeni de referință, publicată în 1976, telegnoza („remote viewing" „vederea la distanță") poate fi considerată ca o capacitate perceptuală latentă și distribuită pe scară largă în cadrul speciei umane, deși în cele mai multe cazuri reprimată. Viteza scăzută de transmitere a biților (unitatea de informație) compatibilă cu capacitatea de transport a informației a undelor de frecvență foarte joasă, împreună cu calculele de propagare după procedeele standard, ținînd seama de curenții generați pe cale biologică, duc la rezultate compatibile cu rapoartele semnal/zgomot observate în fenomenele telepatice. Ipoteza electromagnetică, așa cum este susținută în lucrările prof. I. Kogan (V. „Teoria aplicată a informației", Moscova 1961), concordă cu multe observații efectuate în decursul experimentelor telepatice, interpretabile pe baza teoriei transmisiei informației. Legi similare pentru recunoașterea obiectelor percepute și anume ecranate față de canalele perceptuale ale percipientului specifice pentru telegnoza (denumită și „telestezie" sau „clarviziune") în fenomenele prezentate, nu au fost încă găsite. Nu putem discuta prin urmare aici concordanța sau neconcordanța ipotezei electromagnetice cu fenomenul de telegnoză. Ipotezele speculative privind puterile mici implicate în procesele telepatice, sau, în cazul telegnozei, nivelul scăzut de diferențiere a imaginilor mentale, puterea redusă de rezoluție a undelor de foarte joasă frecvență către care ar putea conduce modelul electromagnetic nu poate fi luată totuși în serios. Într-adevăr, aceeași analiză, pe baza teoriei informației, a fenomenului telepatic arată că valori neglijabile ale puterii implicate sînt suficiente pentru a putea transmite anumite cantități de informație la viteze corespunzătoare, așa cum se observă în studiul fenomenelor respective.

Pentru stadiul actual al studiului transferului de informație între sistemele vii și mediul lor ambiant, este util să ne reamintim că atitudinea aparent sceptică a lui Kant înseamnă cel puțin recunoașterea faptelor propriu-zise, împreună cu necesitatea unei investigații atente, bazată pe modele fiabile.

Renate Goeckler-Timoșenko

EFECT PK LA CEASURI ?

La un moment dat, ceasurile — mai ales cele brățară — și-au pierdut măsura. Ele mergeau înainte, cînd rămîneau în urmă sau se opreau. Ceasornicarii erau încurcați: mecanismele nu prezentau defecțiuni tehnice iar la ei în sertar ceasurile funcționau normal. S-a precizat că asemenea dereglări apar cînd ceasul este plasat într-un cîmp magnetic suficient de puternic pentru a magnetiza arcul spiral, conducînd la alipirea unor spire. La o magnetizare mai puțin intensă se produce o scurtare aparentă a arcului spiral, deci o accelerare a mersului balansierului ceasornicului. În schimb, la o magnetizare mai puternică, mecanismul se poate opri din funcționare. Faptul sugera că anumite persoane generează în zona mîinilor (cel puțin la încheieturi) un cîmp magnetic suficient de intens.

Fenomenul a apărut cu intermitențe în decursul anilor 1981—1983. Într-o perioadă de timp cu frecvente perturbații magnetice terestre produse de radiația solară corpusculară. Ciudat era că în momentele cînd ceasurile mergeau prost nici posesorii lor nu se simțeau prea bine și aveau o nervozitate inexplicabilă. Tot atunci, diferite persoane se plîngeau de oboseală, amețeli, migrene, sufocări, tulburări cardiace sau digestive. La unii, cu mobilitate psihică sau tulburări endocrine (spasmofilie) se acutizau disfuncțiile neurovegetative.

Urmărind în paralel starea oamenilor, a ceasurilor și a cîmpurilor fizice am descoperit un posibil vinovat: erupția solară protonică. Venirea fluxului de protoni solari la Pămînt este resimțită de cîmpul magnetic, de oameni și ...de ceasuri.

Anii 1981—1983 au fost bogați în evenimente protonice solare. Uneori aveau loc și peste 40 de erupții (deși nu toate protonice) într-o zi. Intensitatea radiației cosmice depășea 10 MeV. Fluxul de protoni în octombrie 1981 și iulie 1982 a fost de 2 și respectiv 3 mii de particule pe cm^2 secundă și steradian.

Adeseori izbucneau furtuni magnetice. La furtună, componenta orizontală a cîmpului magnetic terestru crește rapid, în 2—5 minute, se menține așa timp de o jumătate de oră sau cîteva ore, apoi, în decurs de cîteva ore pînă la o zi, scade de două pînă la patru ori mai mult și, în sfîrșit, în decurs de alte cîteva ore sau zile, ea își revine treptat la nivelul dinaintea furtunii.

Să acționeze protonii solari sau furtuna magnetică direct asupra mecanismelor de ceasornic? Nu, pentru că la distanță de posesorii lor, ceasurile funcționau normal. Organismul uman era un intermediar obligatoriu.

Proprietățile bioactive ale cîmpului magnetic — chiar de mică intensitate — sînt recunoscute. M. Lazăr și N. Neaga arătau, în 1984, că hipotalamusul și cortexul cerebral prezintă cea mai mare reactivitate. Deci acțiunea chiar a unor excitanți slabi magnetici asupra acestor centri, unde converg căile nervoase și umorale de integrare ale organismelor, determină modificări ale proceselor fiziologice.

Studii statistice complexe au dovedit concordanța modificărilor survenite în cîmpul magnetic și în diverși parametrii morfologici și funcționali ai organismelor vii. O corelație strînsă a apărut, de exemplu între variația vitezei de sedimentare a

eritrocitelor la cîini și indicele planetar al activității geomagnetice. La oameni, circa 2 zile după furtuna magnetică, crește numărul agravărilor bruște în boli cardiovasculare, pulmonare, în infecții, alergii, psoriazis. S-a presupus că perturbațiile magnetice contribuie la dereglarea mecanismelor de adaptare ale organismelor vii.

Există persoane sensibile, cunoscute ca operatori biogeofizici, care posedă o percepție fiziologică a anomaliilor magnetice de 20 nT (nanoTesla) și chiar mai mici. Iar furtunile magnetice sînt adeseori însoțite de pulsații cu perioade de 5 pînă la 40 de minute și amplitudine de cel puțin 20 nT.

Aportul energetic al variațiilor geomagnetice este mic. Încărcătura lor informațională este probabil mare. Așa se explică influențarea echilibrului energetic al unui corp viu. Doctorul Dumitru Constantin („Inteligența materiei", 1981) relata cum s-a reflectat o erupție solară în conductibilitatea electrică a anumitor puncte cutanate (puncte de acupunctură). Schimbările constatate indicau o solicitare intensă din partea inimii și a sistemului nervos.

Să fie răspunzătoare de magnetizarea ceasurilor chiar punctele cutanate de la încheietura mîinii? Printre sfaturile date de dr. Grossard suferinzilor de spasmofilie (cu hiperexcitabilitate neuromusculară și astenie psihică) în 1988 era și acela de a nu păstra în timpul somnului ceasurile cu cuarț la mînă, pentru că aici se află puncte de acupunctură importante în spasmofilie.

Yves Rocard care considera percepția cîmpului magnetic drept un al șaselea simț semnala în 1984 existența unor subiecți umani capabili să demagnetizeze un tichet de metrou pentru compostor magnetic prin simpla lui frecare între degete.

În ciclul actual de activitate solară ne mai așteaptă multe „salve" de particule solare energetice, printre care desigur și protoni. Studierea legăturilor dintre erupțiile solare, furtunile magnetice, organismele și mecanismele de pe Pămînt va conduce la noi și interesante concluzii privind integrarea noastră în cosmos.

IRINA PREDEANU

CONTRAATAC LA CONTRAATAC

Confuzie științifică sau știință confuză ?

Pe marginea unui articol privind lucrările celei de-a V Conferințe de Psihotronică — Bratislava luna iulie 1983

Așa cum se întîmplă deseori în știință, opiniile lui L. Peharek pot să nu coincidă cu o serie din concluziile trase în lucrările celei de a V-a Conferințe Internaționale de Psihotronică, cu modelele experimentale prezentate, sau cu valoarea practică sau teoretică a acestora. Sugestiile sale critice, dacă s-ar înscrie pe linia unor intervenții constructive, ar servi desigur dezvoltarea investigației științifice. Din nefericire, autorul prezentării lucrărilor conferinței pleacă din start cu ideea preconceputâ că trebuie să combată ipso facto, atît lucrările acesteia cît și disciplina psihotronicii în ansamblu.

Istoria științei consemnează cu exemple din chiar trecutul nu prea îndepărtat, asemenea tentative de a șterge cu buretele achiziții științifice sau realizări tehnice ce constituie patrimoniul unor discipline ca atare, precum și erori de interpretare sau previziune de natura celor avansate de către L. Peharek. Este cunoscută astfel rezoluția Academiei de Științe Franceze din februarie 1903, care considera drept himerice încercările de a realiza aparate de zbor mai grele decît aerul. Ce a devenit aviația după această dată, o știe toată lumea. În decada anilor '50, o întreagă pleiadă de autori au condamnat cibernetica, genetica mendelistă și patologia virchowiană drept pseudo-științe, în perimetrul unor opinii și cu argumente similare celor pe care L. Peharek le aduce în tentativa sa de a eticheta psihotronica drept pseudo-știință. Ce s-ar fi întîmplat dacă asemenea opinii ar fi avut atunci sau ulterior cîștig de cauză, își poate închipui oricine.

De la început nu poți fi de acord cu dihotomia pe care autorul o introduce: știință oficială și neoficială, deoarece nu există pe de o parte decît știința, iar pe de altă parte neștiința. Acest lucru este sugerat și de faptul că L. Peharek nu a înțeles încă raportul dintre parapsihologie și psihotronică. Pentru comparație, și-l poate imagina similar raportului dintre alchimie și chimia modernă.

Că psihotronica există și va exista, reiese și din faptul că din nefericire, unele dintre achizițiile sale sînt folosite în scopuri dușmănoase și războnice. După cum se știe, există și se desfășoară o strategie a războiului psihotronic și cel puțin pentru a contracara gama acestor manifestări nocive, ar fi de dorit ca opinia publică să fie informată mai pe larg și într-un spirit de discernămînt nepreconceput. Pentru informarea sa în această direcție, autorul poate consulta scrisoarea dată publicității a lui Ira Enhorn, redactată pe baza documentului DST—181OS—387—75—Sept. 1975 al USA DIA, privind armele psihotronice. Și este cert că de la acea dată, acest gen de arme a evoluat și nu a suferit un proces de involuție, așa cum ar fi fost de dorit.

Fără a intra în detalii privind punctele de vedere ale lui L. Peharek cu privire la psihotronică, rămînem surprinși de confuziile pe care acesta le face între categoriile de telepatie, psihokinezie și bioenergie. Dacă ar fi urmărit lucrările conferinței și nu s-ar fi rezumat numai la lectura rezumatelor lucrărilor, ar fi aflat poate că psihokinezia există ca atare, fenomenul fiind filmat netrucat și prezentat de delegația sovietică. Investigațiile concomitente făcute la Institutul Bauman din Moscova, i-ar fi arătat autorului că în momentul producerii efectului psihokinetic, apar în vecinătatea experimentatorului variații ale cîmpului geomagnetic, ce depășesc de 200—300 de ori valoarea normală a acestuia. Nu se știe încă dacă acest efect se produce prin intermediul unor cîmpuri cunoscute azi, sau pe care știința încă nu le-a descoperit. Dar această problemă nu a intrat în sfera de cercetare a celor care au prezentat lucrarea menționată.

Privind lucrările și realizările practice ale lui R. Pavlita, în pofida celor declarate de autor, preocupările acestea au ocupat o întreagă secțiune de lucru în care ele au fost prezentate și discutate, o bună jumătate de zi. Nu este consistentă afirmația lui L. Peharek că cineva ar fi încercat să explice fenomenele derulate cu aparatele Pavlita prin alte legi decît cele cunoscute din fizică și pe care Kiraigorodskii le-a menționat într-un posibil model explicativ. Pentru informarea autorului, trebuie să-i reamintim că efecte de tip Pavlita sînt cunoscute încă din anul 1905 și au fost puse în evidență de către prof. Mîșkin la universitatea din Kazan. Faptul că explicația producerii lor nu a fost încă dată, nu le obligă însă să dispară. Acestea se produc într-un mod chiar mai insolit decît și-l poate imagina L. Peharek și pot fi puse în evidență, iar publicațiile științifice sovietice le acordă tot interesul și astăzi, fără a încerca să incrimineze așa cum insinuează

L. Peharek în cazul lui Pavlita, implicarea unor forțe oculte (Pentru documentare vezi Tehnica Molodioji nr.10 - oct. 1983).

Privitor la efectul biogeofizic și a zonelor geopatogene, trebuie constatat cu mîhnire că datorită unor carențe în documentare, autorul avansează păreri personale pur subiective. Astfel pînă astăzi, în pofida celor afirmate, încă nici o disciplină științifică nu a putut prezenta o teorie coerentă sau măcar un model care să explice exhaustiv fenomenul. Există încercări de explicații care parcurg o gamă largă de teorii, de la cele gravitaționale la cele magnetohidrodinamice, care nu pot fi taxate decît drept încercări de explicare și nu explicații certe. Deși efectul biogeofizic se cunoaște din vremea Chinei antice, deși prima lucrare asupra sa a apărut în 1693, conexiunile sale cu zonele de distribuție geopatogenă și în particular interrelațiile sale cu distribuția morbidității canceroase au început a fi studiate abia prin lucrările lui G. Lakovski din anii '20—'30. Cercetările sale efectuate în aproximativ 16 departamente din Franța, au avut un impact atît de mare la Academia Franceză, încît concluziile lor au fost ținute mult timp în afara circulației publice, pentru a nu induce panică în populație. Cercetările colegilor cehi, desfășurate la Olmouc, nu vin decît să confirme concluziile lui Lakovski, în aceeași măsură în care preocupări similare din perioada imediat antebelică din Franța, Elveția și Germania, converg spre aceleași concluzii. Valoarea practică a efectului biogeofizic, indiferent de opinia personală a lui L. Peharek, acoperă domenii de interes științific, de la predicția seismică și pînă la navigația maritimă și prospecțiunea geologică, iar cei interesați o aplică în practică curentă, indiferent de felul etichetării sale.

Privitor la cele două lucrări ale lui E. Celan, citate de L. Peharek, se impun următoarele observații. Fenomenul interacțiunii la distanță între lante a fost descoperit de Backster, și studiat de M. Vogel (USA), A. Smilov (Bulgaria), V. Rudenco (URSS), A. Timoșenco, G. Constantinescu, M. Godeanu (România) prin procedee de înregistrare grafică a potențialelor electrice de suprafață ale fețelor foliare. Metoda electronografică și cea termografică prezentate, nu vin decît să confirme același fenomen, pe alte două planuri de manifestare a fiziologiei structurilor biologice vegetale vii: reacția de răspuns bioluminiscent la impulsuri de înaltă frecvență și respectiv modificarea zonelor de distribuție termică, sesizabilă în domeniul IR. Lucrarea prezentată nu și-a propus să elucideze mecanismele prin care se produce intercomunicarea, canalele de comunicație sau cîmpurile care ar putea fi incriminate în această transmisie. Fenomenul ca atare este repetabil, a fost filmat și prezentat la Televiziunea Română și nu poate fi pus sub semnul îndoielii numai pentru că nu i s-a putut da pînă acum o explicație a mecanismelor de producere, sau pentru că în opinia lui L. Peharek, el nu s-ar înscrie în limitele capacităților sale perceptive sau a portofoliului de cunoștințe pretins științifice pe care le vehiculează domnia sa. I-am putea aminti astfel faptul că dacă în urmă cu 50 de ani unui fizician i s-ar fi vorbit de quarci sau de cîmpuri mezonice, răspunsul său ar fi fost probabil nu prea îndepărtat de cel al lui L. Peharek.

EUGEN CELAN

PENTAGONUL ȘI PSIHOTRONICA

(articol apărut în „Panorama" — Milano)

Puternicele rachete „MX" sînt păstrate în silozuri subterane din beton armat. Pînă nu de mult însă, acestea nu zăboveau prea mult într-un singur loc, ci erau mutate în mod continuu de la un capăt la altul al Statelor Unite. Pentru cei mai mulți dintre americani ele erau o protecție sigură, aproape invulnerabilă împotriva oricărui ipotetic atac surpriză. Au existat totuși unii care s-au îndoit de eficacitatea lor în ce privește capacitatea de a distrage rapid și total rachetele inamice, și aceasta deoarece, așa cum a dezvăluit Donald McRay în cartea sa „Războiul minților", „o grupare de clarvăzători, angajați de Pentagon, au arătat că sînt în stare să determine, printr-o serie de teste, amplasarea exactă a rachetelor". Din acest motiv, președintele Reagan a hotărît, în urmă cu un an, să renunțe definitiv la programul privind platformele mobile de lansare a rachetelor MX.

Această poveste neobișnuită despre clarvăzători în serviciul Casei Albe și al Pentagonului a fost primită la început cu scepticism, considerîndu-se că acest lucru e cu neputință — dar în cele din urmă a fost confirmată de oficialități. Testele cu clarvăzători au fost realmente efectuate la decizia Pentagonului — a declarat Barbara Honneger, pînă în urmă cu două luni salariată a Casei Albe — specialistă în parapsihologie — „Ceea ce nu pot spune cu precizie este gradul în care aceste teste au influențat hotărîrea președintelui de a anula programul platformelor mobile pentru rachetele MX".

Un scandal și mai mare s-a iscat în urma recentelor dezvăluiri potrivit cărora atît Pentagonul, cît și CIA finanțează de mai mulți ani cu fonduri de ordinul milioanelor de dolari programe vaste de cercetări în domeniul parapsihologiei, contractele fiind încheiate atît cu universități de stat, cît și cu instituții particulare. „Fonduri însemnate se investesc în domeniul așa-numiților extra-senzitivi" — explica generalul Daniel Graham, fost director al Serviciului de Contrainformații din Departamentul Apărării al SUA — „Aceasta pentru că în acest domeniu e mai bine să ținem ochii deschiși..."

În centrul acestor preocupări stau în primul rînd clarviziunea și telepatia, dar, după cum arată și dr. Russell Targ — specialist în radiocomunicații și totodată în psihotronică — practic nu există domeniu al acestor fenomene care să nu fie studiat de serviciile militare sau secrete ale SUA. Se procedează la experimente pentru a stabili măsura în care grupe de extra-senzitivi pot descifra documente închise în seifuri, pot „vedea" obiective sau oameni la distanță de sute sau mii de kilometri sau chiar de a localiza amplasarea unor submarine în Oceanul Atlantic.

Pe tema rezultatelor acestor ex-

perimente s-a desfășurat un seminar la care au participat generali, amirali, membri ai Camerei Reprezentanților și Senatului american precum și specialiști în parapsihologie, printre care se numără și Robert Young, rectorul universității din Princeton (statul New Jersey). Cu alți extra-senzitivi s-au efectuat experimente privind transmisia de informații la distanță, și chiar de telekinezie. Scopul a fost de a se stabili dacă fenomenele respective sînt legate de emisia sau recepția undelor electromagnetice de frecvență foarte joasă; dacă ar fi așa, atunci există posibilitatea controlului fenomenelor cu ajutorul tehnicilor curente în contraspionajul „electronic". După una din ipoteze, creierul uman, în anumite condiții, poate perturba funcționarea unor computere și în general a întregii aparaturi electronice a inamicului. („Arma psihotronică" de care vorbesc în cartea lor „Întrecerea minților" Russell Targ și Keith Harris). Deși mulți încă sînt sceptici, după cum recunoaște și Stanley Krippner (fostul președinte al Asociației Americane de Parapsihologie), CIA și Pentagonul continuă să țină „ochii deschiși" continuînd programele cu echipe formate în timpul președintelui Carter. (A.T.)

IULIA HASDEU

Pour comprende Dieu et la nature, il faut sauter par dessus le raisonnement humain; c'est à cause de cela que le poète est fou pour les hommes ordinaires[1]

(Iulia Hasdeu)

Il souffre le premier à cacher sa douleur;
Il saigne abondamment sous son masque rieur.
La nature l'a fait femme, et pourtant timide.

Il le faut donc mentir toujours, ô pauvre coeur!
Va, ne sois pas honteuse s'ils t'appellent perfide:
Ta perfidie est un bilbet à la pudeur.

Paris - Le 23 février 1886

1) „Pentru a-l înțelege pe Dumnezeu și Firea trebuie să fi sărit dincolo de raționamentul uman; de aceea poetul este ca un nebun față de oamenii obișnuiți"

Într-adevăr, poeta Iulia B. P. Hasdeu a fost deținătoarea acelei scîntei care în poezia și proza ei a identificat-o cu neobișnuitul, neînțelesul, inexplicabilul. Există momente în trecerea ei pe pămînt în care creativitatea deosebită s-a datorat numai inspirației, așa cum Iulia Hasdeu însăși a mărturisit. Căci pe sutele de file acoperite cu scris citeț și-a pus amprenta voința de a se arăta celor din jur așa cum a avut convingerea că va deveni. Erudiția fiicei lui Hasdeu dobîndită în școală și facultate s-a grefat pe o sensibilitate fragilă în manifestare și totodată puternică în esența ei. Dacă poezii ca „La feuille", „La Mort", „Dégoût", „La Muse et le poète" pot fi considerate ca o reverberație a senzației sufocante că a mai rămas foarte puțin timp de creație, că sfîrșitul nedrept de apropiat se poate împlini curînd

(ceea ce s-a și petrecut) alte momente identificate ca premoniții pot fi numai semnalate și oferite celor în măsură să le descifreze.

Iulia a fost unica fiică a istoricului, filologului, lingvistului, literatului român de renume, Bogdan Petriceicu Hasdeu. Copil înzestrat cu o memorie neobișnuită, înainte de a da examenele pentru clasele primare cumulate cunoștea limbile engleză, franceză și germană, studia pianul și avea compoziții muzicale originale. Urmînd în continuare desenul și pictura, la vîrsta de 14 ani Julie era apreciată ca un adevărat fenomen de către profesorii respectivi Herst și Maillart.

Se știe că durerea nefericitului părinte provocată de dispariția prematură a fiicei a devenit lovitură greu de suportat datorită și faptului că Bogdan Petriceicu Hasdeu cunoștea prea puțin din preocupările literare și artistice ale Iuliei în momentul în care amenințarea bolii devenise verdict tragic pentru ea; tatăl aprecia și se mîndrea cu rezultatele meritorii la studiu ale bursierei statului român. Zguduit sufletește, Hasdeu a scris „Povestea crinului" — propria dramă transfigurată în basm — lansînd ideea că țesătura narațiunii i-a fost insuflată de fiica sa petrecută din lumea asta. Probabil că este momentul în care i s-a dezvăluit puterea iubirii ce leagă spiritele elevate. Experiențele ulterioare și încercările reușite de a comunica cu fiica sa, tocmai pe baza afinităților spirituale infirmă — avem convingerea — autoacuzarea pe care și-o asuma Magul de la Cîmpina.

Pe Iulia Hasdeu ideea morții sau noțiunii de moarte nu au înspăimîntat-o niciodată. Copilul care se familiarizase cu veșnicia Firii — așa cum o descifra în orele lungi petrecute pe dealul Mihai Vodă în apropierea bisericuței cu același nume — compusese în 1879, deci la zece ani neîmpliniți poezia „Moartea", pe care o va relua peste doi ani spre a o transpune în limba franceză, de data aceasta complectînd-o în așa fel, încît invocația apărea pe buzele unui tînăr pe patul morții.

Merită exceptat din schimbul epistolar tată — fiică (aflată la studii la Paris) „dialogul" referitor la alegerea pseudonimului dorit de Iulia Hasdeu: „Quant au pseudonymme, jamais je ne signerai Jules Dieudonné; je veux signer ou Armand Camille, ou Camille Armand; ces deux noms me sont venus tout d'un coup à l'esprit, dans des circonstances qui font que j'y tiens d'une façon superstitieuse..."

Că Bogdan Petriceicu optase pentru „Dieudonné" este firesc: chiar și numele „Bogdan" se descifrează ca „Dăruit, dat de Dumnezeu" în slavă fiind identic ca semnificație cu gr. „Theodoros", „Theodatos", lat. „Deodatus" și „Dieudonné"; deținînd aceste date pare firesc și titlul „Camille Armand — pseudonimul Iuliei Hasdeu" al unei lucrări monografice care, iată la un secol de la nașterea Iuliei Hasdeu a materializat împlinirea dorinței adolescentei de 16 ani, care nota în caietul ei de însemnări sub forma unei scrisori:... „dans mes vers comme dans ma prose, je veux être et je serai toujours Camille Armand... Vive la volonté ! J'arriverai".

O altă trimitere expresă la intuirea propriului destin de către Iulia ar constitui-o titlul ales pentru volumul de poezii de debut: „Bourgeons d'Avril" (Muguri de aprilie); o ultimă menționare a aspectelor inedite din creația Iuliei Hasdeu ar trimite la încrederea în recunoașterea poetei ca valoare spirituală de sine stătătoare în lista lucrărilor literare și a tablourilor și a partiturilor muzicale pe care urma să le finalizeze. Dar, aceste aspecte pot fi prezentate cu altă ocazie.

CRINA BOCȘAN
DECUSEARĂ

INVESTIGAȚIA ÎN PSIHOTRONICĂ ȘI CÎMPURILE FIZICE ALE OMULUI

Timp de aproape 200 de ani cercetătorii s-au străduit să detecteze așa numita „energie vitală", „animală", „psihică", „bionică", „mentală" bănuită de a fi responsabilă de fenomene prin excelență „anormale" (în orice caz rare), cum ar fi: telepatia, psihokinezia, radiestezia, vindecările pe bază de bioterapie, fără contact, ș.a.m.d., fenomene care se aflau toate în domeniul de studiu al parapsihologiei, sau al psihotronicii de azi. Ceea ce Galvani numea „electricitate animală", Mesmer — „magnetism animal", Crookes — „forță vitală", Reichenbach „forța odică", sau Reich — „energie orgonică" (pentru a nu mai aminti conceptele de „chi" al vechilor chinezi, sau de „prana" al vechilor hinduși, ambele de asemeni de tip energetic), a fost considerat ca o proprietate specifică, mai exact legat de sfera mentală, sau psihică a acestuia. Totodată, efectele mecanice obținute (singurele ce puteau fi la acea epocă evidențiate, dat fiind stadiul respectiv al tehnicii) — mișcări sau deviații ale unor penduluri, ale unor folii subțiri plutind în vase cu lichid, etc., au fost considerate ca o manifestare a unei forțe — sau energii — psihice.

Interesant este faptul că în perioadele următoare, caracterizate printr-un progres vertiginos al tuturor domeniilor unor științe ca fizica sau chimia, dar și a unor domenii ale tehnicii în plin avînt (energetica, telecomunicațiile) s-au făcut numeroase încercări de a reduce proprietățile acestei energii (respectiv a cîmpului căreia îi este proprie) la unele din tipurile de energii cunoscute: electromagnetică, termică, chimică, nucleară, gravitațională. Cu toată argumentarea lor, niciunul din modelele construite pe fiecare din tipurile de energii mai sus citate nu a putut fi convingător, și, de fapt, nici nu putea fi, atît timp cît energia pe care o căutăm apare ca specifică numai organismelor vii și, în particular, celor superior organizate, adică omului. Acest cîmp specific viului se poate manifesta prin cîte una sau mai multe din formele de energie de mai sus și pentru care există mijloace de investigație cunoscute

La nivel macroscopic este posibilă delimitarea dintre substanță și cîmp, întrucît substanța se caracterizează printr-o poziție spațio-temporală bine determinată, o determinare spațială (o formă, un volum), pe cînd cîmpul se caracterizează printr-o distribuție și o evoluție continuă în spațiu și timp, cu un număr infinit de grade de libertate. La nivel microscopic însă, delimitarea dintre substanță și cîmp își pierde semnificația fizică, ele constituind o entitate fizică cu calități specifice — cuantice, reflectate în dualitatea cîmp-particulă, cu o dialectică proprie.

„Biocîmpul", așa cum a fost definit prima dată de către A.G. Gurvici, „bioplasma" definită de V.Iniusin, „biogravitația" lui A.Dubrov, „energia psi" introdusă de J.Taylor, nu reprezintă decît fațete diferite ale aceluiași concept, din păcate, însă insuficient de clar definit. Prudența (care unora li s-ar părea excesivă), din partea cercetătorilor, este de fapt o dovadă a seriozității abordării acestui subiect, care nu a lăsat indiferenți nici pe o serie de cercetători din țara noastră. Astfel s-au încercat definiții pe baza unei abordări electromagnetice (P.Jitariu), în mod abstract pe bază matematică (E.Celan), altele bazate pe un model sinergic al unor cîmpuri particulare (I. Mînzatu, I. Mamulaș), sau bazate pe considerații energo-informaționale (C. Neacșu, D. Constantin, G. Constantinescu, A. Timoșenco).

Întrucît însă în toate aceste ipoteze trebuie ținut seama de cîmpurile fizice ce caracterizează ființa umană, să examinăm pe scurt „curcubeul" de cîmpuri fizice ale omului, atît timp cît nu cunoaștem suficient de bine (și deci nu putem măsura) decît forțele fizice.

Corpul uman — ca și orice organism viu — în cursul proceselor vitale specifice — crează în jurul său diferite cîmpuri fizice caracterizate prin aspectul energetic. Tabloul complex al acestora reflectă funcționarea sistemelor fiziologice care asigură homeostaza organismului, adică echilibrul tuturor funcțiilor. Rezultate deosebit de interesante au fost obținute la Institutul de Radiotehnică și Electronică al Academiei de Științe a URSS, sub conducerea a doi reputați cercetători în domeniu: acad. I.V. Guliaeva și dr. E.E. Godik. Cel mai mare interes îl prezentau evident cîmpurile ce pot furniza informații în timp real despre starea tulburărilor organice și dinamica funcțională a acestora. Spre deosebire de majoritatea cercetătorilor de pînă acum care studiau cîte unul din cîmpurile respective, adică foloseau doar cîte unul din canalele de sondare de la distanță, de data aceasta a fost elaborată o metodologie de sondare pasivă a organismului viu, similară cu cea folosită la cercetările radiofizice asupra Pămîntului din aeronave sau nave cosmice, și în care informațiile necesare sînt obținute simultan pe toate canalele (electromagnetic, termic, acustic, chimic, etc.). Astfel, au fost alese pentru studiu un număr de nouă canale, corespunzînd unor cîmpuri fizice și unor subdomenii ale spectrului de frecvențe și anume:

- *electric*
- *magnetic*
- *infraroșu*
- *FIF/UIF (radiația radio-termică)*
- *optic*
- *acustic*
- *chimic*
- *radiație Roentgen*
- *radiație gamma-dură.*

Ultimele două canale au fost considerate ca neconținînd suficientă informație utilă. În plus, radiația gamma-dură este legată de radioactivitatea naturală a nucleelor a căror perioadă de înjumătățire este de ordinul zecilor de ani.

Cîmpul electric reflectă activitatea bioelectrică a creierului, inimii, mușchilor și altor organe interne. Pe lîngă aceasta, cîmpurile electrice din jurul omului sînt legate de sarcinile triboelectrice (apărute în urma frecării și care difuzează înăuntrul corpului cu timpi de relaxare de ordinul a 10—15 minute) de pe stratul cornos al epidermei (20—30 microni) care are o rezistență mare pe unitate de suprafață (cca. 1 milion de meghomi pe cm.p.), reflectînd astfel „seismicitatea" periodică a torsului. Dinamica cîmpului electric este legată de reacțiile de termoreglare a organismului și, în același timp, datorită funcționării mecanice a organelor interne, distribuția spațio-temporală a cîmpului electric în mediul înconjurător al unui organism viu, în timp real, reflectă funcționarea sistemelor fiziologice ale acestuia. Dacă se folosește o cușcă Faraday se pot culege semnale direct din mediul electric proximal al organismului și, în acest caz, semnalele obținute au amplitudini de circa două ordine de mărime (adică de sute de ori) mai mari decît cele care ar proveni de la generatoare electrochimice.

Cîmpul magnetic reflectă, într-un mod mai direct decît cîmpul electric, distribuția activității bioelectrice a creierului și a organelor interne, dat fiind că nu este ecranat practic de către țesuturile diamagnetice ale organismului și de îmbrăcăminte. Se poate spune că „peisajul" bioelectric din interiorul organismului devine vizibil prin „fereastra magnetică" exact ca printr-un geam transparent, în timp ce prin „fereastra electrică" este vizibil, dar cu distorsiuni, ca printr-un vitraliu.

Cîmpurile magnetice create de sursele bioelectrice sînt foarte slabe: de zeci și sute de ori mai mici decît cîmpul geomagnetic. Cu toate acestea, pentru „cartarea magnetică" a surselor electrice în creier și inimă, „transparența magnetică" a țesuturilor electrice, în care apar distorsiuni datorită neuniformității proprietăților electrice ale țesuturilor. Sensibilitatea la cartarea biomagnetică are un prag situat la aproximativ o treime față de nivelul activității magnetice spontane a creierului; acest lucru permite înregistrarea cu o mare acuratețe (cu un bun raport semnal/zgomot) cîmpurile magnetice ale inimii și răspunsurile magnetice ale creierului rezultate în urma stimulării prin organele de simț. Precizia localizării ajunge la cca. 1 cm. În cazul inimii (magnetocardiograma) și chiar de cîțiva mm în cazul creierului (magnetoencefalograma).

Magnetoencefalografia a fost utilizată ca tehnică de lucru în cazul celor mai recente experimente de telepatie (urmărindu-se atît procesul propriu-zis de transmitere de mesaj vizual — static, sau dinamic, respectiv de pe fotografii sau casete video — cît și evaluarea cantitativă din punct de vedere al conținutului informațional al mesajului transmis), experimente efectuate în cadrul unui program de cercetări denumit „Cognitive Sciences Program" la Institutul de Cercetări din Stanford, California, SUA.

(va urma)

Ing. Alexandru Timoșenco

ESTE POSIBILĂ ÎMPĂCAREA ȘTIINȚEI CU RELIGIA

Motto: „Puțină știință ne depărtează de Religie; multă știință ne apropie de ea."
(I. C. Maxwell)

Încercarea de a demonstra valabilitatea argumentelor în favoarea tezei posibilității, ba chiar a probabilității acestei împăcări sau apropieri, constituie obiectul articolului de față, sugerat de surprinzătoarele opinii și meditații ale celor mai mari și autentici oameni de știință, matematicieni, fizicieni, astronomi și filozofi ai lumii contemporane.

Este un fapt bine cunoscut că omenirea a început să-și piardă credința religioasă în raport proporțional cu progresele imense ale Științei. Fenomenele materiale mergînd de la disocierea atomului, care a dat posibilitate omului să folosească prodigioasa sa energie nucleară, pînă la inițierea zborurilor cosmice, au smuls tot mai multe din tainele naturii.

Avîntul științei materialiste a secolului al 19-lea și perfecționarea tehnicii au schimbat fața lumii, dînd oamenilor de știință infatuarea și sugestia că se pot din ce în ce mai mult descătușa din dogmele Bisericii, care nu mai puteau să răspundă la o seamă de noi întrebări; și-au luat atunci libertatea de a privi lumea în mod ultra-raționalist, în detrimentul vechii credințe religioase. De aici a urmat deschiderea unei prăpăstii între Știința în plină ascendență și Religia ce pierdea — *în aparență,* după cum vom vedea — terenul din ce în ce mai mult.

Astăzi, intelectualitatea și chiar „mass-media" oamenirii, devine din ce în ce mai *sceptică* în privința dogmelor religioase... și pe drept cuvînt ! Cine mai poate crede azi în „minuni" și în „suflet", cînd știința medicală, cu ajutorul fizicii a scrutat pînă în cele mai infime detalii ultramicroscopice tainele materiei cerebrale, unde nu a găsit nici urmă de „suflet", spirit sau, cu un cuvînt general, de psihism ?

Unde este deci „sufletul" pe care îl postulează Religia ? Știința crede că se poate dispensa de el, deoarece activitatea nervoasă superioară ce-și are sediul în intimitatea celor 15 miliarde de celule cerebrale și a inextricabilelor sale fibre și sinapse, poate să explice prin concepția lui Pavlov reflexele înnăscute și condiționate, senzațiile organelor de simțuri în contact nemijlocit cu materia cerebrală, deci percepțiile și chiar... gîndirea !

Ipoteza cardinală pe care se reazemă încă știința academică de azi este *materialismul,* deoarece acesta poate explica — așa crede această știință — orice ! Doctrina materialistă a fost impusă Științei însă — lucru curios — încă de acum vreo 200 de ani, și tocmai de către învățații răsăriți din tagma clericilor ! Se știe, de altfel, că începînd din antichitate și pînă în Evul-Mediu, tagma preoți-

lor era cea mai învățată și deținea puterea exclusivă în Stat. Marii preoți egipteni, evrei, asirieni, chaldeeni și indieni, cu yoghinii, guru-șii și fakirii lor, dețineau în exclusivitate toate științele, pe care le țineau însă ascunse vulgului *(esoteris)*.

Este demn de relevat însă, pe de altă parte, că din sînul clericilor catolici din Evul-Mediu au țîșnit noile descoperiri științifice, cum ar fi acelea ale abatelui francez René-Just Haüy (1745—1822), creatorul cristalografiei, ale călugărului englez Roger Bacon (1214—1294), supranumit „doctorul admirabil", creatorul — se spune — al prafului de pușcă, precursorul automobilului, submarinului și avionului, al abatelui Th. Moreux, care s-a ocupat într-o lucrare a sa despre limitele științei și credinței („Les confins de la Science et de la Foi") etc.

Toți acești clerici au făcut-o în interesul științei, săpînd de dragul ei chiar la temelia credinței, deci împotriva propriilor interese. Astăzi se petrece însă, după cum vom releva imediat, un fenomen invers: din sînul celor mai mari oameni de știință pozitivă se ridică voci în sprijinul revenirii la spiritualitate, la psihism, la „suflet", la transcendent, deci la credința în divinitate.

Încă din secolul trecut, celebrul fiziolog francez Claude Bernard, inițiatorul metodei experimentale în medicină, a spus: „Sînt convins că va veni o zi în care fiziologul, poetul și filozoful vor vorbi același limbaj și se vor înțelege cu toții !"

Iată pe ce se bazează prin urmare speranța că într-o bună zi — noi credem, nu prea îndepărtată — Știința și Religia, acești doi inamici ireductibili se vor împăca totuși și se vor completa de minune, căci prăpastia, așa cum este ea considerată astăzi de intelectualitatea materialistă, prăpastia dintre ele este doar *aparentă:* mai multă știință ne poate apropia de Religie; să ne apropiem, deci, de Religie, prin aprofundarea Științei !

Fiind cunoscută îndeobște concepția despre lume și viață a majorității oamenilor de știință (deci *nu a tuturora)* care este *materialistă și atee,* noi, bazați pe opiniile cele mai recente și autorizate ale unor *oameni de știință pozitivă* unanim recunoscuți ca geniali *savanți* în astronomie, fizică, matematică și filozofie, pe care-i vom cita mai jos, opinii care diferă fundamental de ale majorității colegilor lor, sîntem convinși că această *nesperată apropiere* dintre Știință și Religie devine *probabilă.*

Credem că nu este lipsit de interes faptul că și în secolul trecut au existat savanți, oameni de geniu, recunoscuți de întreaga omenire ca binefăcători ai ei, care au fost *credincioși în adevărul divin* din convingere în practica întregii lor vieți.

În afară de anticii Platon, Socrate și Aristotel și de episcopul Sf. Augustin, Origene și Tertilian din primele secole ale creștinismului, putem cita pe: Descartes, Copernic, Keppler, Pascal, Kant, Newton, Leibnitz, Laplace, Faye, Hirn, Réaumur, Volta, Ampère, Lavoisier, Liebig, Cuvier, Claude Bernard, Pasteur, Cruveillhier, Flourens, Flammarion etc.

Mărturisim că întreprindem cu obiectivitatea unui om de știință, deopotrivă medic de trup și de suflet, această operă de contracarare a tendințelor de ignorare sau de desconsiderare a Religiei, deși persistența acestor idei crează omenirii o serie de *neajunsuri* și ar trebui să luptăm activ contra lor.

Primul din aceste neajunsuri este „răul intelectual", cu atît mai primejdios cu cît el vine din sferele savante cele mai înalte și tinde să difuzeze spre straturile mijlocii și de jos ale maselor ca o subtilă otravă respirată odată cu aerul. Al doilea neajuns este *„răul sufletesc"* și ultimul, *„răul moral".*

În adevăr, atît timp cît *creștinismul* nu făcea decît să afirme în mod naiv și neconvingător *„credința creștină",* bazată pe adagiul *„crede și nu cerceta",* în Europa barbară a Evului-mediu, el a constituit totuși pentru omenirea de atunci, cu toate greșelile și exagerările Inchiziției bigote, cea mai mare *„forță morală". Creștinismul e acela care a format „sufletul" omului modern !*

Meritul cercurilor bisericești culte a constat în faptul că acestea au inițiat studii, cercetări prin știința experimentală, grație cărora, începînd de la sfîrșitul sec. al 16-lea, *Știința* a devenit cea mai mare *„forță intelectuală",* revendicîndu-și drepturilor sale legitime la rațiune și libertatea fără margini.

Dar, de cînd Biserica, ne mai putînd să-și dovedească dogma sa inițială în fața obiecțiunilor Științei (vezi cazul Galilei și Copernic), s-a închistat în simpla „credință fără dovezi", de cînd Știința îmbătată de descoperirile sale fizice, a făcut abstracție de „lumea psihică" și intelectuală și a devenit *„agnostică"* în metodă, materialistă în cauze și efecte, de cînd Filozofia a căzut în *scepticism, o prăpastie* s-a adîncit în sufletul societății și al indivizilor.

Înrădăcinarea acestui conflict a devenit cu timpul o pricină de neputință și de ariditate sufletească. Între Religie și Știință, omenirea alegea cu greu calea dreaptă: religia răspundea nevoilor sufletului (de aci veșnica sa putere magică); știința răspundea nevoilor inteligenței (de aici forța sa de neînvins). Erau două puteri ce nu se puteau împăca. *Religia fără dovezi și Știința fără nici o speranță,* iată două puteri ce stau față în față, se desfid, fără a se putea învinge una pe alta. *Rezultatul ?*

O contradicție profundă nu numai între Stat și Biserică, dar și în sînul Științei însăși, în sînul tuturor bisericilor sau în conștiința oamenilor ce puteau gîndi. Căci, în fiecare dintre noi, orice religie sau filozofie am profesa, sălășluiesc două lumi de neîmpăcat ce nasc din două nevoi: *„nevoia științifică"* și *„nevoia religiei",* ambele generatoare ale unui conflict ce s-a adîncit în ultima sută de ani. Cum ?

Oamenii de știință s-au preocupat de lumea fizică și materială, filozofii n-au mai putut da directive eficace inteligențelor, iar religia nu a operat decît asupra maselor din ce în ce mai joase, deoarece vîrfurile intelectualilor au fost pierdute pentru ea, aceștia devenind indiferenți, necredincioși sau sceptici. Oamenii cultivați au pierdut sensul divinității și au negat spiritul, considerat superfluu sau neconvingător, mulțumindu-se cu explicația pur fiziologică a manifestărilor sufletului, devenite efectul activității nervoase superioare.

Grație acestora, omenirea a ajuns la o greșită idee despre adevăr și progres: ei gîndesc că se apropie cu atît mai mult de adevăr, cu cît caută să descifreze cît mai minuțios materia, pînă la ultimele ei limite. Și atunci, ce au făcut ? Au mers pînă la observarea moleculelor, a atomilor, ajungînd la *electronul* pe care l-au bănuit doar prin manifestările sale și mai mult pe cale teoretică. Voind să *pună mîna pe electronii* care după numărul lor formează elementele chimice, au văzut că ei nu sînt decît o *masă de energie* încărcată cu electricitate negativă. *Electronul nu e deci materia propriu zisă,* ci doar *energie, forță.*

Unde este dar materia ? Ea pare deci a fi... *fum !* N-a spus oare savantul Gustave Le-Bon că *„materia este energie concentrată, iar energia, materie disociată ?"* Cu toată realitatea materiei vizibile și palpabile, la o cercetare mai amănunțită vedem că ea nu e materie solidă decît în aparență, în fond ea fiind energie concentrată, invizibilă.

Energia sau *forța* stă deci la *baza lumilor,* căci materia pe care o vedem și o simțim este doar *energie concentrată,* iar materialiștii pot fi foarte bine fi numiți *„energeticieni" !*

Tot ce am afirmat pînă aici, voim a o demonstra în cele ce urmează, combătînd pe oamenii de știință cu armele lor !

Descoperirile din ultimii 75 de ani asupra celor mai îndepărtate astre, spre a sfîrși la atom și electron, au transformat profund ideea pe care ne-o făceam despre Univers. Astronomii au devenit chimiști și fizicieni, iar chimiștii și *fizicienii* sînt astăzi *astronomii moleculei și atomului !* Așa au descoperit ei că tot ce se petrece în „infinitul mic" *(microcosm) este reproducerea exactă* a ceea ce se desfășoară în „infinitul mare" *(macrocosm)* atomul fiind, după cum o spune un astrofizician, tot atît de *„poros"* ca și sistemul solar, iar golurile dintre elementele sale, proporțional vorbind, tot atît de imense ca cele ale spațiilor intersiderale.

Oare această *analogie dintre microcosm și macrocosm* nu ne invită la o *meditație* mai profundă a lucrurilor ? Să vedem !

Judecînd însă într-un mod materialist pur *cauzele prime și scopurile ultime* ale lucrurilor, nu vor rămîne ele oare pe vecie de nepătruns spiritului omenesc ? Ce este, în definitiv, pentru materialiști dezvoltarea umanității ? Un marș veșnic către un adevăr incomplet, imposibil de definit și deci de nepătruns pentru totdeauna ! Așa să fie oare ?

Dar, judecînd și altfel, în modul filozofic al înțelepților antici, nu cumva *„adevărul"* e cu totul *„altceva"*, „ceva" care *este în noi înșine,* în principiile intelectuale și în viața spirituală a „sufletului", fără a trebui pentru aceasta a desconsidera și lumea fizică ? Pentru înțelepții antici, părînd a deține prin *revelație și inițiere* tainele Universului, *„sufletul"* — „psihismul" era *singura,* divina *realitate și cheia Universului.* (Despre acest *Univers,* așa cum îl concep *astăzi* oamenii de știință, vom avea prilejul să vorbim mai jos).

Deocamdată, relevăm aici, în prealabil, că vechea concepție despre adevăr și Univers e rezumată de inițiații antici în *„doctrina spiritualistă a vieții"*, ce stă la baza religiilor tuturor popoarelor, doctrină pe care actualii eminenți oameni de știință se pare că tind a o *reîntrona* în zilele noastre. Ei tind astăzi să se apropie din ce în ce mai mult de idealism, nu fiindcă ar fi simpli *imitatori* moderni ai inițiaților antici sau ar fi căzut în sfera de influență a clericilor dogmatici, ci fiindcă se văd siliți de logica faptelor științifice *să transforme materialismul,* de unde au plecat și cu care au fost hrăniți, *spre a reveni pe cale științifică și filozofică la aceste idei spirituale* ce depășesc tot ce învățaseră pînă atunci.

(va urma)

VALERIU MUȘATESCU

F-16 FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU MIG

In discursul de primire a premiului Nobel, în 1975, Andrei Saharov spunea în final: „Cu mii de ani în urmă, triburile umane aveau parte de mari greutăți în lupta pentru existență. Era deci important nu numai să știi să mînuiești ghioaga ci și să ai capacitatea de a gîndi inteligent, de a ține seama de știința și de experiența acumulată de trib și de a dezvolta legături care să stabilească bazele unei cooperări cu alte triburi. Astăzi, rasa umană are de trecut o încercare asemănătoare. Mai multe civilizații ar putea să existe în spațiul infinit, printre care societăți mai înțelepte și mai performante" decît a noastră. Eu susțin ipoteza cosmologică după care dezvoltarea Universului se repetă de un număr infinit de ori ur-

mînd caracteristicile inițiale. Alte civilizații, inclusiv unele mai „performante", sînt înscrise de un număr infinit de ori pe paginile „următoare" sau „precedente" ale cărții Universului".

Cine a văzut „Întîlnire de gradul trei", celebrul film al lui Steven Spielberg, nu se poate să nu fi observat imensul efort depus de către aflați la putere pentru a tăinui apropiatul contact cu nave extraterestre. Îndîrjirea cu care se ascunde existența celor sosiți din alte lumi seamănă foarte mult cu cea din concluziile comisiilor de cercetare a fenomenului OZN. Raportul Condon este doar unul din exemplele cele mai concludente de încercare de dezinformare a opiniei publice.

De mult timp, savanții au vorbit de fenomene atmosferice anormale atunci cînd doreau să ofere o explicație științifică, ca astronomul german Bode, în 1823: „Focurile, torțele, coloanele în flăcări și alți meteori luminoși sînt de aceeași natură cu pietrele căzătoare și nu se disting decît prin dimensiuni, putînd, e adevărat, să se formeze din evaporările dense și grele ale păturilor inferioare ale atmosferei. Aceste emanații degajă o lumină fosforescentă, vîntul le conferă forme stocastice și le deplasează. Cîteodată aceste fenomene nu sînt meteori și sînt produse de unele insecte luminiscente care deseori migrează noaptea în grupuri mari..."

Mai aproape de noi, în 1962, savantul american Menzel declară cu evidentă încîntare: „Mirajul sau soarele fals par a fi la fel de reale ca și cele veritabile. Un pilot american care a pornit în urmărirea unei „farfurii zburătoare" nu știa ce este un soare fals... A încerca să-l prinzi e același lucru cu a prinde curcubeul."

Savantul englez Ridpass, analizînd mărturii ce se întind pe o perioadă de 30 de ani, lasă, totuși, un procent de 10 la sută fanteziei. Pentru restul de 90 la sută găsește explicații expediate rapid: meteoriți, avioane, sateliți, baloane-sondă ori tot felul de fenomene legate de poluarea atmosferică. Alți savanți, în încercarea de a scăpa de aceste blestemate obiecte zburătoare neidentificate, merg pînă la găselnița cu ecourile radar false. Și în orice caz, chiar dacă ar exista, aceste obiecte nu ar putea fi de origine artificială, sub nici-un motiv...

În concluzie, este de remarcat un refuz categoric al majorității oamenilor de știință de a studia fenomenul OZN, subiect considerat neserios, se pare. Și totuși, „farfuriile zburătoare" sînt văzute ziua și noaptea, în zori de zi și în asfințit, în cele mai diferite locuri. Sfere și discuri luminoase, forme de trabucuri și de triunghi zboară la fel de bine la mare înălțime ca și la nivelul acoperișurilor. Și asta nu de ieri, de alaltăieri...

În acest context, afirmația oficială privitoare la aparițiile semnalate în Belgia, în luna iunie a acestui an, declarație ce spune clar că este vorba de obiecte materiale, devine senzațională. Aici, obiectele zburătoare au fost observate de la mică distanță, în multe cazuri fiind practic imobile deasupra caselor. La 22 iunie 1990, cinci radare au înregistrat indubitabil prezența lor. Trei radare se aflau la sol, în timp ce alte două erau montate la bordul unor avioane de tip F-16, pornite în urmărirea obiectelor zburătoare neidentificate. Pe parcursul celor 75 de minute, cît a durat „vînătoarea", au fost realizate trei intercepții.

Un studiu extrem de minuțios a exclus orice fel de informație eronată ce ar fi putut apare în urma funcționării incorecte a ordinatoarelor ori a radarelor. Astfel a fost eliminată ipoteza asimilării obiectelor cu niște baloane-sondă, datorită vitezei de deplasare: peste 1800 de km/oră. Traiectoria remarcată exclude varianta meteoritică sau cea a unui corp aflat în cădere.

Nu poate fi vorba, de asemenea, de fenomene meteo ori de ecouri false de radar. Ar fi rămas ipoteza referitoare la niște banale avioane, dacă nu s-ar fi înregistrat fantastica accelerație de... 40g, o asemenea mașină zburătoare ajungînd într-o secundă de la 280 de km/oră la... 1830 km/oră. Dacă adăugăm la toate cele deja menționate virajele în unghi drept, în plină viteză, moment în care accelerația devine infinită, fără a se observa cu această ocazie dezintegrarea obiectului în cauză, ipoteza provenienței terestre se exclude de la sine.

În momentul de față, tehnologia nu permite evoluția la viteze superioare celei a sunetului fără bangul produs de spargerea zidului sunetului, cu atît mai puțin la joasă altitudine, unde densitatea aerului ar provoca aprinderea obiectului datorită enormei frecări. Bangul perceput sonor este datorat moleculelor aglomerate în fața vehiculului, putînd fi evitat odată cu găsirea modalității de evacuare a lor în spate. Soluția este oferită de magnetohidrodinamică, prin acționarea asupra aerului cu ajutorul forțelor electromagnetice. Dar tehnologia actuală nu ne permite realizarea unor asemenea mașini zburătoare, un eventual motor electric care să servească acestui scop necesitînd puterea unei centrale nucleare.

Dacă acceptăm că aceste mașini zburătoare sînt de origine extraterestră, și se pare că trebuie s-o facem, atunci ne punem firesc întrebarea de unde vin ele. Jean- Pierre Petit, fizician și specialist în cosmologie, consideră că a găsit o explicație pentru valurile de OZN-uri care ne vizitează din cînd în cînd. Andrei Saharov avansează încă din 1967 ideea existenței unui univers și a unui „anti-univers", alcătuit din antimaterie, idee preluată de omul de știință francez pentru a găsi o rezolvare deplasării în timp cît mai scurt la mare distanță. Comparînd un univers cu o țesătură, celălalt fiind dublura sa, J.P. Petit susține transferul hiperspațial de materie, un schimb între volumele echivalente aparținînd universurilor diferite. Un vehicul aparținînd universului nostru călătorește în structura gemelară și-și reface suprafața în imediata apropiere a Pămîntului. Conform modelului propus de americanul Misner, pliurile țesăturii determină modificarea parcursului de 10, 100 sau 1000 de ori. În cazul în care dublura este plană iar țesătura pliată, drumul devine extrem de lung iar cînd situația este inversată, călătoriile la mari distanțe sînt perfect posibile.

Aceste călătorii la mari distanțe sînt, deci, favorizate de condiții speciale create de turbulența universului. Vizitatorii au la dispoziție un timp limitat și ratarea plecării înainte de modificarea deschiderii hiperspațiale îi face prizonieri pe Pămînt pentru o perioadă de timp nedeterminată. Extratereștrii sosiți de pe planete diferite se pot succeda fără a se întîlni, conform acestui model al profesorului J.-P. Petit.

În cartea sa „Anchetă despre OZN-uri", omul de știință francez subliniază că la contactul dintre două civilizații foarte diferite din punct de vedere cultural și tehnologic, cea mai avansată o anulează, practic, pe cealaltă. În majoritatea cazurilor, informațiile aduse din exterior duc la dezorganizarea corpului social mai puțin avansat, mergînd pînă la moartea sa. Cunoașterea unor asemenea urmări ar putea explica evitarea contactelor directe cu civilizația noastră, insuficient evoluată.

Mai devreme sau mai tîrziu, acest contact va avea, totuși, loc. Pînă atunci, omul scrutează cerul în așteptarea vizitatorilor extratereștri. De ce ? Pur și simplu, pentru că este OM...

EUGEN MAȚOTĂ

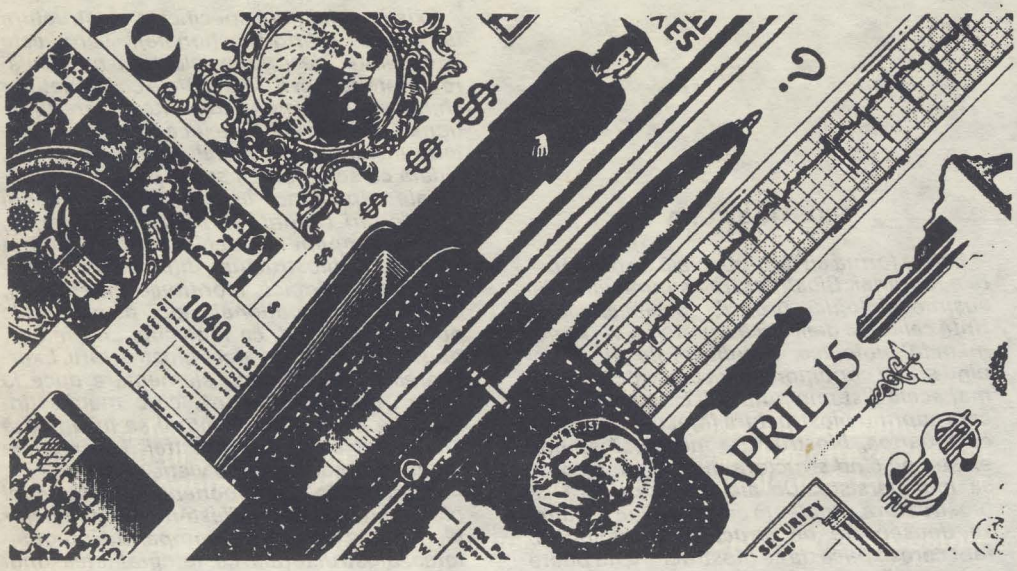

DICȚIONAR

C. NEACȘU

CLARVIZIUNEA

Reprezintă facultatea unor indivizi de a percepe în condiții de modificare a tonusului fiziologic („transă" sau „hipnoză") date despre un alt subiect (noțiuni, gînduri, stări de spirit emoționale, desfășurări de evenimente), pe calea percepției extrasenzoriale, adică în afara oricărei elaborări mintale obișnuite, fără deducții raționale, asupra subiectului respectiv, deci în mod cu totul intuitiv și neconformă cu noțiunile clasice de spațiu și timp.

Fenomenul cunoscut și sub denumirea de „luciditate" sau „criptestezie" a fost denumit în literatura franceză „clairevoyance" iar în cea germană „hellsehen". Mecanismul de producere al acestui fenomen include, după majoritatea autorilor, participarea inconștientului „senzitivului" clarvizual cît și a inconștientului „consultantului", prin stabilirea unei legături informaționale, primul obținînd informații de la cel de al doilea, transmise de acesta prin conștientizare vorbită. Această exteriorizare senzitivă verbală devine suportul controlabil al realității, cele relatate putînd fi astfel urmărite conștient în desfășurarea lor în spațiu și timp (confirmată de obicei).

Dacă în telepatie comunicația intermentală operează în „sens unic" — de la agent (unitatea) la percepient (receptor) — în clarviziune această comunicație are loc în „dublu sens": inconștientul clarvizualului obține informații de la inconștientul consultantului, le recodifică în conștientul propriu, transmițîndu-le apoi pe calea senzorială verbală, conștientului consultantului.

Acest fenomen se poate desfășura sub două aspecte: senzitivul clarvăzător „vede" obiecte legate de consultant, inaccesibile vederii directe („citește" în cărți închise sau scrisori închise în plicuri pecetluite, descrie anumite regiuni geografice necunoscute de el), sau reproduce gîndurile consultantului la un moment dat. Acest aspect a fost denumit „criptezie" (gr. kryptos — ascuns) și descris inițial de Ch. Richet. Senzitivul clarvizual realizează procesele de mai sus numai în condiția „atingerii" unui obiect aparținînd consultantului (batistă, ceas, scrisoare, fotografie), în care caz a fost folosit termenul de „psihometrie" (termen introdus de Buchanan).

Se cunosc în literatura de specialitate exemple de „clarvizuali" care posedau această calitate, fiind mobilizați în experimentările științifice sau în studiile asupra fenomenului (Pascal Forthuny, Jeanne Laplace, M. de Berly, M. Fraya, E. Garett, Ștefan Ossowiecki) sau chiar în scopuri utilitare (G. Croiset). Cercetarea fenomenului constituie o preocupare a psihologiei în lumina achizițiilor biofizicii moderne, pentru eventuala reproducere și implicit cunoaștere a fenomenului în laborator. Utilitatea lui în viața psihică umană, pentru latura sa socială, biomedicală și filozofică deschide largi perspective și interese în același timp, în cadrul preocupărilor de viitor al omenirii.

BIOSTRUCTURA

Este o formă cu totul specială de organizare a materiei. Biostructura asigură viului însușirile biologice proprii, specifice, reprezintă calitatea dialectică a materiei vii. Fenomenele biologice, manifestările vieții depind și sînt condiționate de biostructură, numai acele sisteme putînd fi considerate vii, care cuprind biostructura (Macovski). Odată cu moartea, biostructura încetează să mai existe, pe cînd structura morfologică poate să mai persiste. De aici, se consideră că biostructura, existentă ca o condiție a viului, se deosebește de structura morfologică, fapt care explică de ce biostructura nu poate fi sesizată prin tehnicile morfologice (microscopice de ex.) sau morfoanalitice, ci prin expresia sa funcțională.

Există o alcătuire specifică a biostructurii (structura morfo-funcțională), care este „deosebită" de viziunea alcătuirii moleculare a materiei nevii. Moleculele combinațiilor chimice ale acesteia, trec într-o stare funcțională superioară, specifică stării de viabilitate, inclusiv a potențialului lor energetic. Odată cu schimbarea stării, particulele materiale capătă noi însușiri și prezintă noi comportări. Datorită surplusului de energie, aceste componente, deci și formele lor, pot exercita în biostructură diferite funcții elementare: biologice, bioritmice, cibernetice, genetice, informaționale, etc., pe care nu le pot exercita cînd, ca molecule „normale", obișnuite, se află în afara biostructurii. Exercitarea acestor funcții elementare duce la acele „microfenomene", care manifestîndu-se la nivelul biostructurii se însumează integrativ constituind astfel fenomenele biologice, manifestările vieții.

Participarea componentelor materiei biostructurate la manifestările fenomenelor vieții poate fi înțeleasă comparînd integralitatea biostructurală cu integralitatea unui joc de echipă. Se preconizează astăzi (E. Macovski) că materia vie este un sistem constituit din materia biostructurată și materia moleculară coexistentă, ce se întrepătrund funcțional. Integrarea moleculelor combinațiilor chimice ale „materiei moleculare" coexistente în „materia biostructurată" (adică schimbarea lor în componentele acesteia) constituie asimilația, pe cînd desprinderea componentelor din materia biostructurată, deci schimbarea lor în molecule din materia moleculară coexistentă, constituie desasimilația (ambele etape realizînd metabolismul).

Materia biostructurată (biostructura) se deosebește profund de orice structură chimică moleculară nevie, prin faptul primordial că reprezintă o entitate biologică dinamică în care se reflectă stadiul superior al dezvoltării și organizării materiei, distinctă calitativ de acela al materiei moleculare nevii. Ea se află în continuă dezvoltare, prezintă particularități structurale caracteristice speciilor, indivizilor, organelor și țesuturilor, iar comportările și însușirile ei depind nu numai de starea și viața organismului, dar și de condițiile mediului intern și extern. Din punct de vedere cibernetic ca și din acel energetic, biostructura include calitatea de sistem cuantificabil. Moartea, ca proces ireversibil, este consecința destrămării calitative a biostructurii (exemplul vehiculelor cu formă de aer, care deși rămîn integrate morfologic (structural) nu-și mai pot manifesta „funcția de transport" decît numai în condiția ca forma de aer să existe (să fie creată funcțional prin activitatea motoarelor proprii). Materia vie există, cu alte cuvinte, atîta timp cît „funcționează cu calitățile sale specifice, altfel ea devine materie nevie, adică incapabilă de a manifesta proprietatea specifică: viața.

Direcțiile principale de cercetare ale ARCePs adevărate capcane și ispite ale minții și sufletului vor încerca să evidențieze, să delimiteze și chiar să explice fenomenele PSI în măsura în care aparțin înțelegerii terestre în următoarele sensuri:

— structuri informaționale — energetice ale Omului, Terrei și Cosmosului

— bioterapie, medicină naturistă (inclusiv metode și tehnici de corectare a stării funcționale a organismului uman)

— bioenergie/biocîmp; metode de obiectivare

— biolocație/radiestezie

— aspecte filozofice ale psihotronicii.

Enumerarea de mai sus nu este exhaustivă. Lista tematică poate fi completată cu alte obiective de interes. Nu este exhaustivă dar este dedicată exhaustiv semenilor noștri, supusă dorinței de a deschide cît mai multe porți uriașelor energii de care dispune fiecare om, pentru a pătrunde în susul și josul miraculoaselor puteri cu care sîntem înzestrați și pe care le ignorăm, la al căror murmur stelar sîntem adeseori atît de surzi. Paginile revistei Frontiera PSI vor fi deschise tuturor categoriilor de cercetători și vor găzdui articole din toate palierele interdisciplinare, fără caste, fără rasism, fără șovinism.

Fie ca crezul revistei Frontiera PSI — poruncă a științei și moralei neamului — să spargă ziduri de necunoaștere, să lumineze taine, să înflorească atitudini etice, să reintegreze membrul Om în divinul TRUP al NATURII.

Așteptăm colaboratori în următoarele domenii:

Autoscopie: posibilitatea de a vedea în propriul corp.

Clarviziune: capacitatea de a vedea la distanță sau chiar peste timp.

Criptestezie: posibilitatea de a vedea extrasenzorial (scrisori închise de ex)

Diapsihie: citirea gîndurilor unei persoane apropiate

Telekinezie: mișcări de obiecte prin forță psihică radiată de medium

Heterestezie: dezvoltarea unor simțuri noi.

Monițiune: ghicirea fie a trecutului fie a viitorului.

Radiestezie: detectarea de surse mineraliere, de izvoare de comori, de goluri subterane cu ajutorul unor nuiele de alun sau alte mici dispozitive ținute în mînă de anumiți oameni dotați.

Telepatie: transmitere de mesaje în spațiu.

Transe mediunice sau hipnotice și manifestări spiritiste.

Redacția

DIN IUBIRE DE DUMNEZEU ȘI OAMENI

Dorința întreprinzătorului este de a aduna, a produce, a edita si difuza ceea ce este bun, contribuind la sănătatea fizică, morală si spirituală a individului si a societătii, pentru oprirea si înlăturarea răului, încurajînd si practicînd binele.

Editura nu urmăreste **îmbogătirea materială** a individului, ci **îmbogătirea poporului** cu bune informatii.

Beneficiile revistei FRONTIERA PSI vor fi donate pentru ASOCIATIA DE BUNĂ ÎNTRAJUTORARE UMANĂ, urmînd a fi folosite pentru mentinerea si dezvoltarea operelor de caritate, în cadrul general cuprins în statutul ei.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

*Ing. CONSTANTIN COJOCARU — **Biosenzorul uman în procesul biolocației active***

*Ing. CONSTANTIN COJOCARU — **Posibile interconexiuni între cîmpul electromagnetic și cel radiestezic***

*Căp. Ing. CLAUDIAN DUMITRIU — **Cercetări de biolocație marină***

Interviuri cu Dr. EDWIN MAY de la Standford Research Institute, USA

*Ing. A. DRAGOMIRECKY, PRAGA, Dr. ARCADIE PERCEK, Cercet. st. NINETA CRAINICI, Dr. FLOREA DINCĂ — **În exclusivitate pentru revista FRONTIERA PSI***

ADRESAM, PE ACEASTA CALE, COLECTIVULUI ÎNTREPRINDERII POLIGRAFICE SIBIU, CELE MAI SINCERE MULȚUMIRI

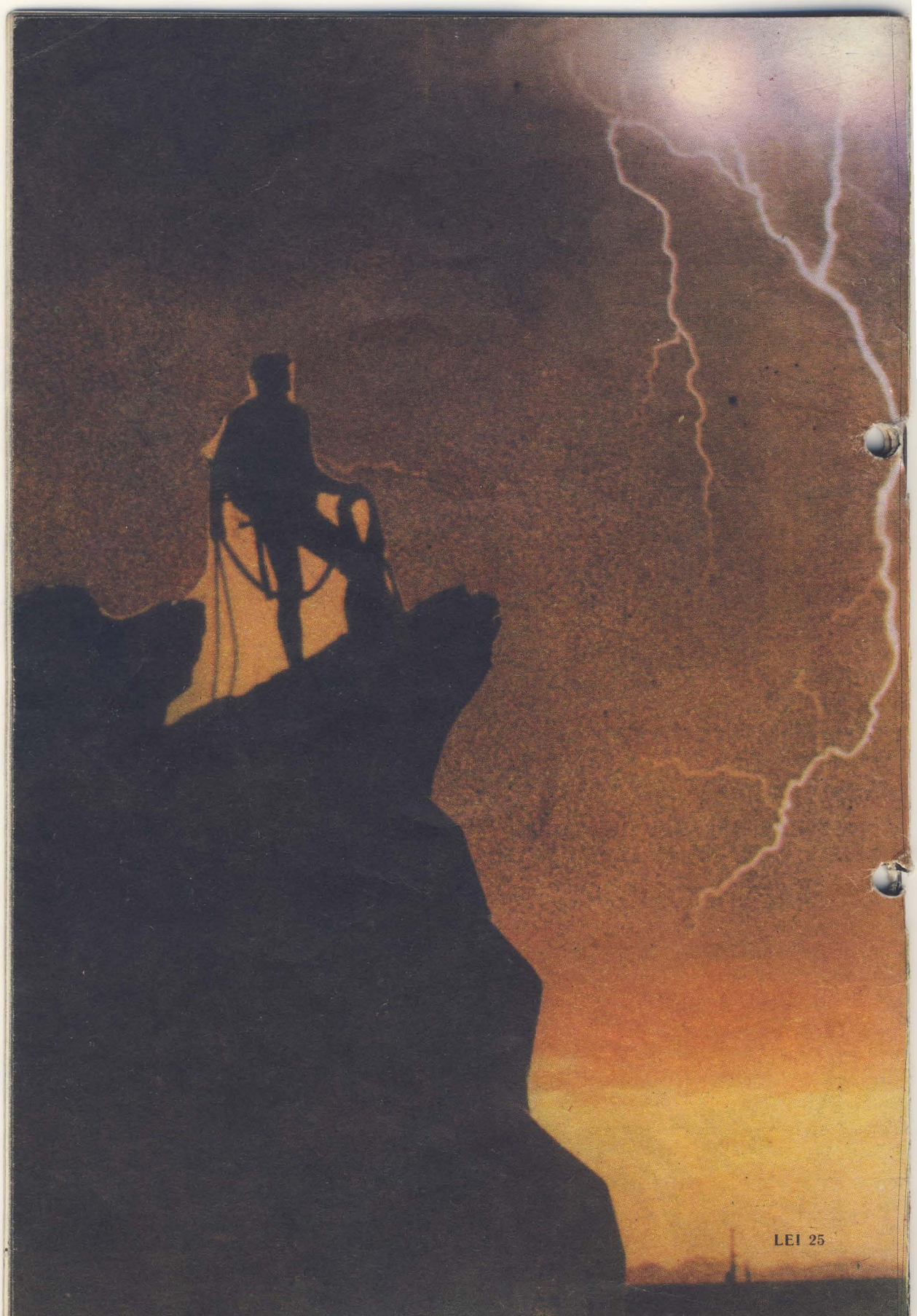
LEI 25